

GRESSFORUM

01/21

BLADET OM GRESS TIL SPORTSBRUK

UTGIS AV: NORWEGIAN GREENKEEPERS ASSOCIATION

Herdla Golf

Hull nr.3

foto: Jo Magne Liabø

SAMARBEIDSPARTNERE:

syngenta.

PRESIDENTEN

DUNCAN BRUCE, PRESIDENT I NGA

Kjære kollegaer og sponsorer!

Jeg håper alle har klart å slippe av litt i vinter, og er klare til en ny hektisk sesong! Det har vært en merkelig vinter her på Østlandet. November og desember var våt og kald, og vinteren startet egentlig ikke før første juledag, med den kaldeste januar siden 2010. Det kan se ut som om den nye normalen er at vi går fra ekstrem til ekstrem i løpet av et par dager.

Korona ser ut som om det vil være en stor faktor denne sesongen også. Det er gode nyheter for vår bransje at golf har vokst gjennom pandemien. Det meldes om økt antall runder spilt og medlemskap fra alle kanter, med økte investeringer fra både klubber og selskaper. La oss håpe at veksten fortsetter! Hver uke kan man nå finne golf-nyheter i nasjonale medier, og det er ikke lenge siden man måtte lete med lys og lyfter etter noe som helst som var golf relatert, så dette er gode nyheter for oss. Jeg er sikker på at Mr.Hovlands potensielle deltakelse i Ryder Cup for Europa også vil bringe med seg enda mer interesse.

Et nytt tema som har kommet på dagsorden i vårt område er Brexit. Mange klubber i Oslo-området har hatt ansatte fra UK -både sesongarbeidere og fast ansatte. Siden det er flere skoler i UK som tilbyr greenkeeping, fra grunnleggende opp til gradbasert utdanning, har det vært et godt marked for oss. Brexit har dessverre gjort det utfordrende å ansette noen fra UK, og det hele er nytt både for golfklubbene og UDI, så her trenger vi en nærmere dialog mellom oss og UDI, slik at vi kan få belyst utfordringen og hvorfor vi trenger utdannet arbeidskraft fra UK. Dette arbeidet er vi nå i gang med.

Jeg ønsker dere alle en god sesongstart, og krysser fingrene for at vi kan legge vinteren bak oss med gode gressforhold.

Mvh

Duncan Bruce
President NGA
Losby Golfklubb

EAGLEMEDLEMMER:

Norwegian Greenkeepers Association
CO/Norges Golfforbund
Postboks 5000, 0840 Oslo

Mobil: 482 31 655
E-post: adm@nga.no

Org.nr: NO 977 557 453 MVA

STYRET 2020

Duncan Bruce (Losby GK)
President
Tlf: 984 02 842
E-post: duncan@losby.no

Styremedlemmer

Daniel Kristiansen (Fana GK)
Tlf: 982 55 627
E-post: daniel@fanagolf.no

James Bentley (Asker GK)
Mobil: 404 92 354
E-post: james@askergolf.no

Abner Hykkerud (Alta Golfklubb)
Mobil: 918 84 513
E-post: abhykke@gmail.com

Glenn Hanasand (Sola Golfklubb)
Tlf: 976 84 571
E-post: verksted@solagk.no

Alexander Berntsson (Trondheim GK)
Tlf: 469 80 998
E-post: alexberntsson@gmail.com

Morten Johannessen (Sandefjord GK)
Tlf: 975 38 744
E-post: morten@sandefjordgolf.no

SVEIN D OLSNES ARKITEKT

NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR
BIOKONOMI

LEDER

Velkommen til 2021

Sesongen 2021 står for døren, blir en spennende sesong. Klarer vi å følge opp 2020? Klarer de klubbene som ikke fikk den store veksten i 2020 å få det i 2021? Har du en naboklubb som ikke får det helt til, vær stor nok til å kontakte de og spørre om det er noe du/dere kan hjelpe til med. Eller vi i GAF/NGA kan hjelpe til med.

Så er det i skrivende stund -18 grader her jeg er, det er god norsk vinter langs hele kysten vår. Den første på mange år så blir ikke åpning helt med det første. Pål Melbye i NGF og jeg har i noen år reist rundt med en presentasjon i vårt langstrakte land som heter «spillbare baner»

Der har vi også hevdet at vi ikke har for mange golfbaner, men for få spillere. I 2020 fikk vi jo rett i det. Ja vi fikk litt dra hjelp, men mange klubber merket allerede mer pågang i 2019. Og de klubbene som var åpne da vi måtte stenge tidlig i mars sist vinter hadde definitivt merket det.

Denne utgaven av Gressforum er det som vanlig noen flotte artikler fra Nibio. Presentasjon av en del nye samarbeidspartnere. Litt informasjon fra Mattilsynet er også med. Husk at NGA kan hjelpe deg med kompetansebevis om dere mangler slikt.

Firmaguiden er ajourført. Hyggelig at så mange er med oss, nå er det opp til deg at de får noe igjen for pengene. Handle hos våre partnere så sant du har mulighet. Det er litt informasjon om NGA mesterskapet, Nyrenoverte Miklagaard skal ta imot GAF/NGA og PGA i september mnd. Det vil det også bli en minimesse der. Rom er bestilt på det nye hotellet. Vi gleder oss.

Pål` hjørne er på plass, det samme er Duncan og Matthias sine tanker. Masse annonser fra våre og Firmaguiden. Vi nærmer oss nå 70 klubbmedlemmer i NGA/GAF, ett slikt medlemskap har en rekke fordeler for dere som klubb samt at det er enklere for oss å administrere.

Ha en flott sesongstart.

MINDRE STØY. MINDRE UTSLIPP. BEDRE FORTJENESTE.

Flere år med **forskning, nyskapning** og **frodige grønne plener** har gjort Husqvarna Automower® verdensledende innen robotgressklipping. Uansett hvor du velger å bruke Automower® får du et enestående teppelignende resultat, og du kan fokusere mer på andre, mer verdifulle oppgaver.

Ved å kombinere Automower® med batteriserien vår, kan du legge fossilt drivstoff og utslipp bak deg. I stedet vil du få pålitelig ytelse, presisjon og effektivitet med lavt støynivå og minimalt med vedlikehold. Batteriene våre er laget for å tåle krevende og langvarig bruk, samtidig som de lades raskt opp og skiftes enda raskere.

Se vårt utvalg på husqvarna.no

Husqvarna®

Erfaringer fra prosjektet 'Fra grasmark til blomstereng', 2017-2020

Av Hans Martin Hanslin, Ellen Svalheim, Geir K. Knudsen og Trygve S. Aamlid,
Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO)

Harald Bratli, Universitetet i Oslo

Jörgen Wissman, Sveriges Lantbruksuniversitet

Måltrettet skjøtsel av røffene på golfbaner kan være et viktig bidrag til å nå målet om økt biologisk mangfold av planter og insekter. Blomstrende vegetasjon kan dessuten øke golfbanenes estetiske verdier og spilleopplevelsen for mange golfere, samtidig som tynnere gras gjør det lettere å finne igjen og spille baller som har havnet i røffen. NIBIO ledet i 2017-2020 prosjektet 'Fra grasmark til blomstereng / From dense swards to biodiverse roughs' der målet var å undersøke ulike tiltak for å øke artsmangfoldet i eksisterende grasarealer i byparker og engarealer i landbruket. Gjennom medfinansiering fra STERF hadde vi også forsøk i røffen på Oslo GK, samt demo-felt på Sigtuna Golfklubb i Sverige. I denne artikkelen presenterer vi de viktigste resultatene av betydning for golfbaner.

Oversikt over prosjektet

Forsøk ble etablert i august 2017 i eksisterende grasmark på seks steder i Sørøst-Norge. Det var i røff på Oslo GK (Bogstad, bilde 1), i to parker i Oslo (Universitetsparken på Blindern og Slottsparken), på et gammelt produksjonsfelt for ferdigplen (Landvik), og på marginale engarealer hos to norske bønder (Nannestad og Våle). Seks felt ble inkludert for å undersøke i hvor stor grad ulike jordarter, innholdet av organisk materiale og næringsstoffer i jorda, jorddybde / følsomhet for tørke, jordpakking, opprinnelige grasarter og tettheten av grasbestanden har betydning ved omdanning av monoton grasmark til blomstereng. I tillegg til de seks forsøksfeltene ble det også anlagt et demonstrasjonsfelt med de samme behandlingene på Sigtuna GK i Sverige. Forsøket i Slottsparken måtte dessverre avbrytes i 2019 grunnet gravearbeid og er derfor ikke med i denne artikkelen. Prosjektet ble finansiert av STERF og ulike offentlige myndigheter i Norge.

Bilde 1. Feltet på Oslo GK var delt med to gjentak i røffen ned mot Bogstadvannet ved fairway 15 (venstre) og ett gjentak i røffen mellom hull 9 og 10 (høyre). Bilder tatt 1.juni 2018. Foto: Trygve S. Aamlid

Fem behandlinger

I august 2017 etablerte vi følgende fem behandlinger på 8m x 8m store ruter i tre eller fire gjentak i hvert forsøksfelt:

1. Skjøtsel som halvlangt gras: Avpussing ca. 1.juni og i slutten av august med slagklipper/bioklipper som maler opp ('mulcher') og tilbakefører avklippet. Dette tilsvarer dagens skjøtsel av røffen på mange golfbaner.
2. En slått med knivbjelkeslåmaskin i slutten av august/september. Høyet tørker i ca en uke slik at frøene drysser av før høyet rakes sammen og fjernes. Dette tilsvarer den tradisjonelle behandlingen av slåtteengene i landbruket.
3. To slåtter med knivbjelkeslåmaskin, første gang ca. 1.juni og deretter i slutten av august. Ved første slått rakes og fjernes graset umiddelbart for å magre ut jorda. Ved andre slått skal høyet tørke i ca en uke og frøene drysse av før raking og fjerning.
4. Som behandling 2, men i tillegg tilførsel av 0.5 kg fin sagflisørstoff pr m² etter at høyet var fjernet i august 2017. Målet med sagflisen var å binde nitrogenet i jorda slik at graset skulle vokse mindre og det skulle bli større mulighet for andre arter å etablere seg. Nitrogenet som bindes av mikroorganismene i jorda vil i løpet av 4-5 år bli frigjort igjen, men i mellomtiden håpet vi at den karbonrike sagflisen skulle gi et 'vindu' for bedre etablering ved såing av blomsterfrøblanding (se senere).
5. Som behandling 2, men med såing av småengkall (*Rhinanthus minor*) i oktober 2017 (bilde 2). Dette er en ettårig plante som parasitterer graset ved å suge næring fra røttene. Småengkall vokser naturlig over hele Norden. Frø av småengkall trenger kuldepåvirkning for å spire og såing ble derfor utført om høsten.

Bilde 2. Småengkall (*Rhinanthus minor*) er en halvparasittisk, ettårig plante som snylter på grasrøttene og dermed bidrar til uttynning av graset. I behandling 5 ble en norsk engkallpopulasjon fra Gudbrandsdalen (Øst-Norge) sådd ut med såmengden 0.5 g frø (200 frø) pr m² i oktober 2017. Foto: Trygve S. Aamlid.

Innsåing av blomsterfrøblanding

Etter at behandlingene hadde virket i ett år, ble det i slutten av august 2018 sådd inn en regional blomsterfrøblanding for Sørøst-Norge. Vi hadde også en kontrollbehandling 6 tilsvarende behandling 1, men der det ikke ble sådd inn frø. Før såing ble graset pusset til en høyde av 2-3 cm, med plenklipper med oppsamler, og så ble frøblandingens sådd med en Vredo slissesåmaskin, såmengde 1.0 g/m² (bilde 3). Frøblandingens var komponert av 18 vanlige arter som til sammen var antatt å bidra med pollen og nektar til pollinerende insekter gjennom hele vekstsesongen (tabell 1). Sammensetningen var ikke optimal, men begrenset av hvilket frø av ulike arter som var tilgjengelig i august 2018. Bare av engtjæreblom, blåklukke, prestekrage, rød jonsokblom og engsmelle var frøtilgangen rikelig (> 100 spiredyktige frø pr m²). Av engknoppurt, rundskolm, blåknapp, enghumleblom og gulflatbelg var det mindre enn ett frø pr m² (tabell 1).

Bilde 3. Innsåing av blomsterfrøblanding med Vredo direktesåmaskin, Oslo GK, august 2018. Foto: Trygve S. Aamlid.

Registreringer

Utvikling av vegetasjonen ble fulgt årlig ved å registrere forekomsten av ulike karplanter (både sådde og usådde) i en fastrute på 1 x 1 m per forsøksrute (bilde 4). Samtidig registrerte vi om de ulike artene var i blomst. Forekomster av pollinatorer (hovedsakelig humler) og andre insekter ble registrert ved å gå med håv i fire minutter rundt hver rute tre ganger i sesongen (tidlig, midt og sein sommer, bilde 5). Registreringene ble utført under gode værhold, og de fleste humlene ble identifisert til art. I tillegg ble jordegenskapene bestemt i prøver tatt regelmessig gjennomprosjektperioden.

Tabell 1. Frøblanding sådd ut i feltene i slutten av august 2018.

Latinsk navn	Norsk navn	Vekt% i frøblanding	Spireevne	Antall spiredyktige frø sådd pr m ²
<i>Viscaria vulgaris</i>	Engtjæreblom	11.8	81	1571
<i>Campanula rotundifolia</i>	Blåklukke	5.1	70	729
<i>Leucanthemum vulgare</i>	Prestekrage	17.5	96	317
<i>Silene dioica</i>	Rød jonsokblom	14.2	63	149
<i>Silene vulgaris</i>	Engsmelle	6.1	83	118
<i>Achillea millefolium</i>	Ryllik	1.4	89	56
<i>Lotus corniculatus</i>	Tiriltunge	16.2	35	51
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Hanekam	1.9	43	46
<i>Hypericum maculatum</i>	Firkantperikum	5.1	36	42
<i>Carum carvi</i>	Karve	6.1	44	12
<i>Solidago virgaurea</i>	Gullris	1.1	52	7
<i>Hieracium umbellatum</i>	Skjermelve	0.6	32	3
<i>Knautia arvensis</i>	Rødknapp	2.9	40	2
<i>Centaurea jacea</i>	Engknoppurt	0.8	13	<1
<i>Antyllis vulneraria</i>	Rundskolm	2.9	7	<1
<i>Succisa pratensis</i>	Blåknapp	1.4	5	<1
<i>Geum rivale</i>	Enghumleblom	0.6	7	<1
<i>Lathyrus pratensis</i>	Gulflatbelg	4.1	2	<1
SUM		100		3104

Bilde 4. Fastrute for registrering av arter i røffen på Oslo GK. Foto: Ellen Svalheim.

Bilde 5. Registrering av pollinerende insekter forsøket i Universitetsparken på Blindern, Oslo. Foto: Geir K. Knudsen.

I feltet på Oslo GK ble spillbarheten av røffen bedømt i august 2017 og august 2020 av den tidligere profesjonelle golfspilleren Marius Thorp. Marius stod utenfor ruta og snudde seg bort idet en hjelper kastet en golfball tilfeldig inn i ruta. Deretter ble stoppeklokka satt i gang og tida som Marius brukte for å finne ballen registrert. Marius ble deretter bedt om å slå ballen mot et målpunkt ca 80 m unna på fairway. Avstanden fra målpunktet til der ballen stoppet ble tatt som en indikasjon på presisjonen i slaget, og dermed på spillbarheten av røffen. Samtidig gav Marius en subjektiv vurdering av hvor vanskelig røffen var å spille fra på en skala fra 1 til 9, der 1 var lettest og 9 vanskeligst (bilde 6)

Bilde 6a,b. Ved starten og avslutningen av prosjektet testet Marius Thorp spillbarheten av de ulike røffrutene på Oslo GK. Mange steder lå ballen godt gjemt nede i graset. Foto: Trygve S. Aamlid.

Resultater

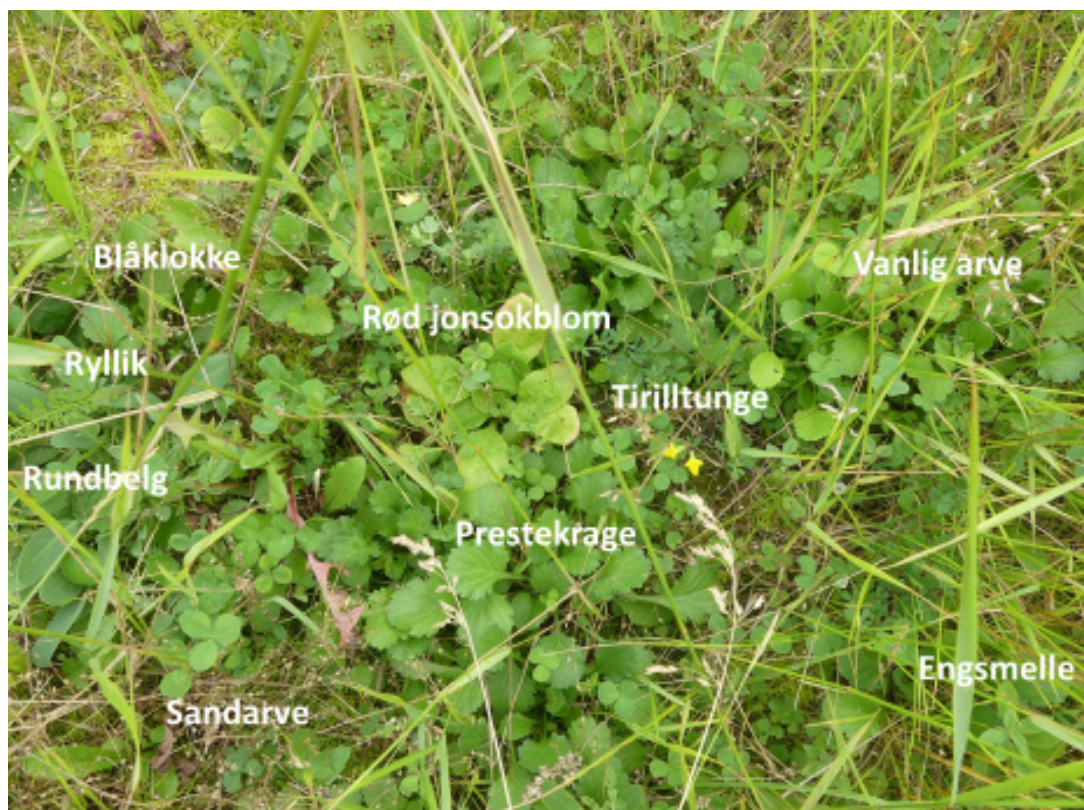
Jamført med det usådde kontrolleddet (ledd 6) førte innsåing av blomsterengfrø til en klar økning av i antall plantearter i de fleste forsøkene. Figur 1 viser dette for Oslo GK og i middel for fem felt. Av de 18 artene i blomsterengblandinga etablerte i gjennomsnitt 5,5 nye arter seg i hvert av fem feltene. Dette var noe færre enn vi hadde håpet på, men for mange av artene kan mangelen på etablering forklares med det lave antallet spiredyktige frø som var sådd ut pr (tabell 1).

Flest nye individer ble observert av prestekrage etterfulgt av tiriltunge, ryllik, blåklokke, firkantperikum, engsmelle, karve, hanekam, engknoppurt, rød jonsokblom og rundskolm. Ved avslutning av forsøka i 2020 var ryllik den arten med desidert mest blomstring (se f.eks. bilde 5); denne var riktignok til stede i mange av feltene på forhånd, men økte også som et resultat av behandlingene og innsåinga.

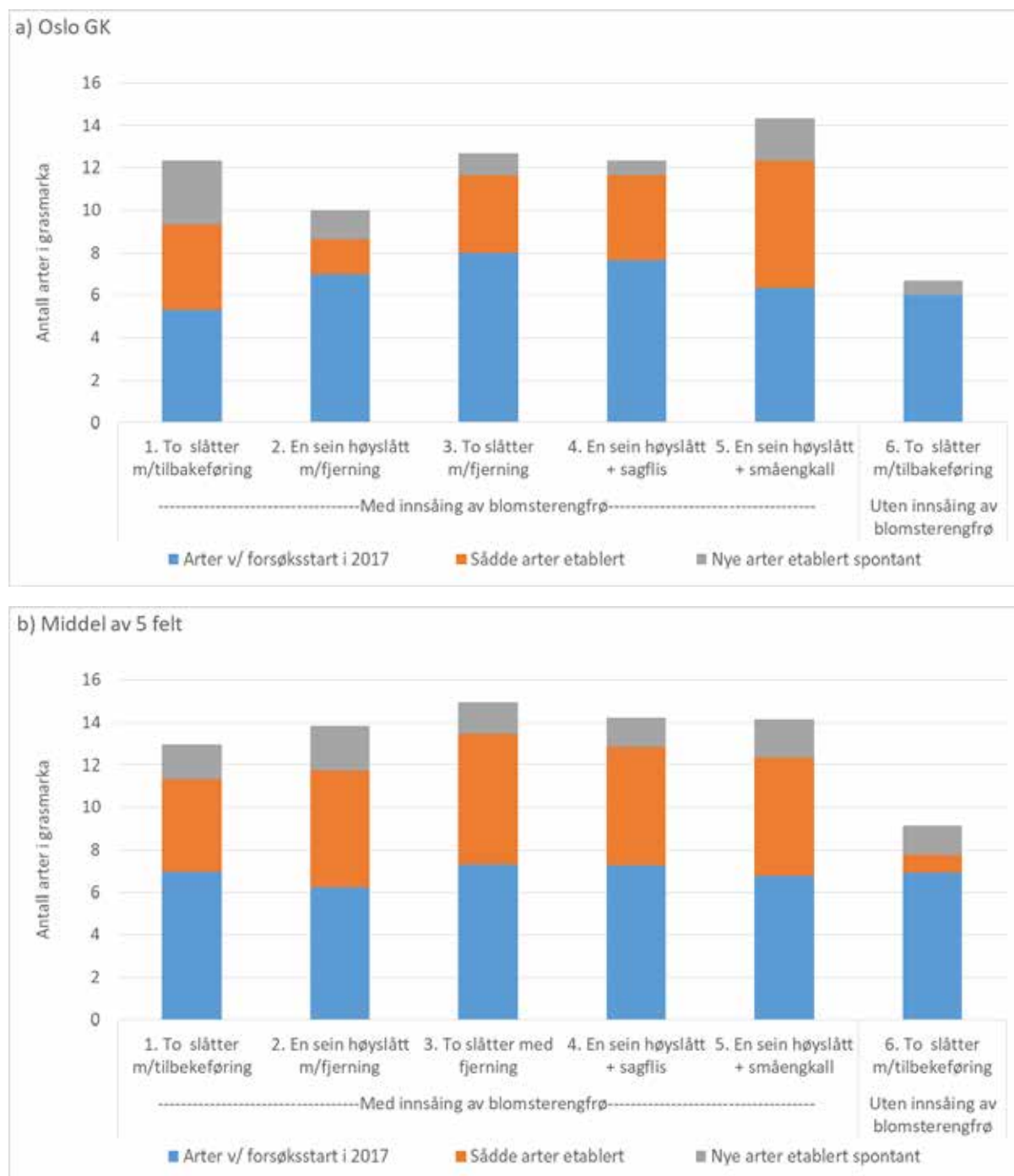
Et overraskende resultat var at vi fikk svært liten etablering av engtjæreblom til tross for at denne utgjorde mer enn halvparten av antall spiredyktige frø i frøblandinga (tabell 1). Vi kjenner ikke årsaken til dette, for engtjæreblom spirer som regel villig når vi sår alene i bar jord.

Det er rimelig å tro at tørkesommeren 2018 reduserte grasveksten og bidrog til bedre etablering etter innsåing i slutten av august 2018. I de følgende åra ble imidlertid mange av frøplantene utkonkurrert av gras før de rakk å danne store, blomstrende planter. Overgangen fra frøplante til etablert, blomstrende plante er derfor en viktig begrensning ved innsåing av blomstrende urter i eksisterende grasbestand.

Sammen med etableringa av nye arter observerte vi også en del spontanetablering av ikke-sådde arter (figur 1). Disse kan enten ha vært til stede i frøbanken i jorda, eller frø kan ha blitt spredt inn fra omgivelsene. Vi antar at tett klipping og raking før såing var med og stimulerte spiring fra frøbanken i jorda, også i den usådde behandling 6.

Bilde 7. Blomstrende urter på rosettstadiet sommeren 2019 etter innsåing i august 2018 i Universitetsparken i Oslo. Sandarve (*Arenaria serpyllifolia*) og vanlig arve (*Cerastium fontanum*) har etablert seg spontant, de andre artene var med i frøblandinga. Foto: Ellen Svalheim

Figur 1. Antall arter i august 2020 etter ulike behandlinger perioden fra forsøksstart i august 2017 i forsøket på Oslo GK (a) og i middel for fem felt (b).

Sammenlikning av figur 1a og 1b viser at tilslaget etter såing var mindre på Oslo GK enn i middel for alle fem forsøksfelt. Dette skyldes at røffen på Oslo GK for det meste var ei tett engkvein-eng med innslag av rødsvingel, timotei og sølvbunke. Jmført med de andre feltene var jorda på Oslo GK tørkesterk, noe som viste seg ved nesten like stor grasavlinger i det tørre året 2018 som i 2017, 2019 og 2020. Best etablering av nye arter var det i universitetsparken på Blindern og i engfeltet i Nannestad, som også var de mest tørkeutsatte lokalitetene (grunnlendt mark i solrik sørvesthelling på Blindern og sandjord i Nannestad).

Ved siden av tørkesterk jord kan den tette røffen på Oslo GK også skyldes at dette området fanger opp avrenning fra omkringliggende spilleflater. Dette gjaldt særlig røffen ned mot Bogstadvannet på hull 15. Den 15-20 m breie kantsonen med røff er her viktig for å hindre utlekking av nitrogen og fosfor til Bogstadvannet, men næringstilgangen gjør det også vanskeligere å etablere et stort arts mangfold i røffen. Ut fra en totalvurdering av jordanalysene i alle felt kan det likevel se ut som om vannfaktoren var mer avgjørende enn næringstilgangen for arts mangfoldet.

At det er lettere å etablere blomstereng på bar jord enn ved innsåing i etablert grasbestand visste vi fra før, og ved en tilfeldighet ble dette også bekreftet i feltet på Oslo GK. Her prøvde vi før såing i august 2018 å fjerne mest mulig av graset med en traktormontert Amazone slagklipper. På grunn av ujamn overflate gikk ikke dette særlig bra, og etter noen skalperinger (bilde 8a) gav vi opp og klippte i stedet røffen helt ned med en sjølgående rotorklipper, som beskrevet tidligere. Året etter kunne vi imidlertid observere langt bedre etablering av innsådde arter i de skalperte flekkene enn i røffen rundt (bilde 8b). Dette viser at en i praksis neppe kan bli for handhendt med graset før innsåing av blomsterfrøblanding!

Bilde 8. Skalpering av graset førte til langt bedre etablering av innsådde arter. Foto: Trygve S. Aamlid.

Mellom behandlingene 2-5 var forskjellene i etablering av nye arter forholdsvis små, men det var en del variasjon mellom feltene (Fig. 1). Oslo golfklubb skilte seg ut med best etablering av småengkall i ledd 5 (bilde 9), noe som bekrefter at de nyetablerte engkallplantene ble lite rammet av tørken i 2018. På de andre stedene var tilslaget av småengkall variabelt, og vi oppnådde i liten grad den ønskede dynamikken der småengkall, som en ettårig art, blomstrer og sår seg sjøl hvert år. I Universitetsparken gikk småengkallen helt ut på grunn av tørken i 2018. Resultatene fra Oslo GK er likevel så lovende at denne arten bør prøves videre i nye forsøk, og da gjerne med større såmengde.

I middel for feltene var arts mangfoldet ved slutten av prosjektet litt bedre i behandling 3 med to slåtter pr år jamført med behandling 2 med en sein slått pr år, begge med fjerning av avklippet. Dette samsvarer med at vi ved omlegging av monoton grasmark til blomstereng, i tillegg til den seine høyslått, vanligvis anbefaler å ta en tidlig slått i de første to tre åra for å redusere konkurransen fra graset. I behandling 1 med tilbakeføring/mulching var etableringen av nye arter dårligere, og det er derfor ingen tvil om at avklippet skal fjernes dersom man ønsker å konvertere rein grasmark til blomstereng.

Bilde 9. Etablering av småengkall i engkveindominert røff på Oslo GK. Foto: Trygve S. Aamlid.

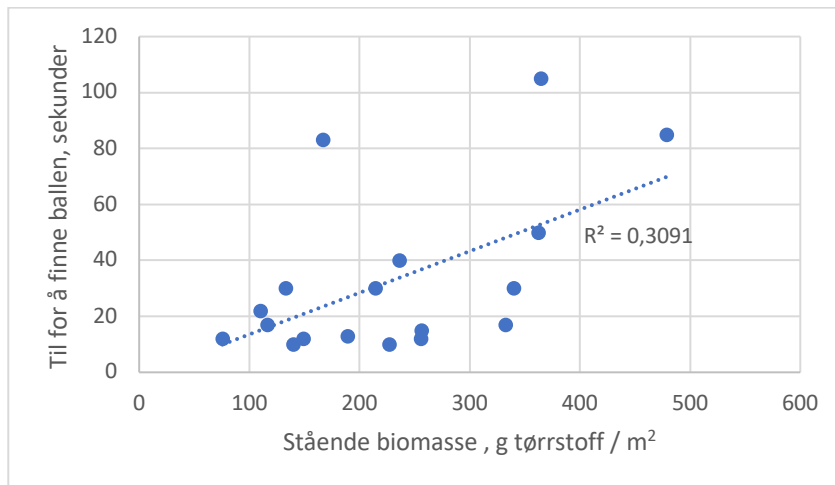
I behandling 4 ble det ikke bedre etablering av innsådde arter etter tilførsel av sagflistørrstoff. Høsten 2017, etter utdryssing av sagflisen, kunne vi noen steder se en lysere grønnfarge på graset, men jordanalysene viste små utslag for C/N forholdet. For å få virkning av denne metoden måtte vi sannsynligvis ha tilført betydelig større mengder enn 0,5 kg tørrstoff pr m², eventuelt gjentatt tilførselen flere ganger i prosjektperioden. I praksis vil dette være både usikkert og arbeidskrevende, og vi kan derfor ikke anbefale metoden.

Insektregistreringer

Vi observerte minst 12 humlearter i feltene, pluss en del solitære bier og tambier. Vanlige arter som jordhumle (først og fremst *Bombus terrestris*), steinhumle (*Bombus lapidaries*) og – i mindre grad – åkerhumle (*Bombus pascuorum*) stod for mesteparten av observasjonene. Forskjellene i humleregistreringer mellom behandlingene i 2020 var ubetydelige, men det var stor forskjell mellom ulike lokaliteter. Et par av stedene (Universitetsparken og Landvik) hadde en stor økning i humleregistreringer i 2020, men på Oslo GK var antallet stabilt gjennom prosjektperioden. Dette var ikke uventet ut fra den marginale blomstringa av innsådde arter i dette feltet.

Røffens spillbarhet

Observasjonene på Oslo GK i august 2017 viste sikker sammenheng mellom stående biomasse og tida som Marius Thorp brukte på å finne igjen ballen (figur 2). Tre år seinere var ikke forskjellene i tid til å finne igjen ballen, spillers subjektive vurdering av vanskelighetsgrad eller presisjon ved innspill på fairway, statiske sikre. Middeltalla i tabell 2 gir likevel en indikasjon på den positive virkningen av småengkall i denne røffen.

Figur 2. Sammenheng mellom stående biomasse i røffen og tidsbruk til å finne igjen golfball på en 8 m x 8 m stor rute. Data fra Oslo GK i august 2017.

Tabell 2. Virkning av innsåing av småengkall høsten 2017 på røffens spillbarhet før slått i august 2020.

Behandling	Stående biomasse, g tørrstoff pr m²	Tid for å finne ballen i 8 m x 8 m rute, sek.	Spillers vurdering av hvor vanskelig det var å slå ballen (1-9, 9 er mest vanskelig)	Avstand fra målpunkt til der ballen stoppet etter innslag på fairway, meter
2. En sein høyslått	320	48	6.8	17.5
5. Som behandling 2 pluss innsåing av småengkall	285	32	3.3	8.7

Konklusjoner

- På grunn av konkurranse fra graset er konvertering av eksisterende monoton grasmark til artsrik blomstereng mye vanskeligere enn å etablere blomstereng på bar jord.
- Golfklubber som vil prøve å konvertere røff til blomstereng må være selektive med valg av arealer. Velg røffer på skrin, tørkesvak jord, gjerne høyereliggende, solrike arealer uten næringssig fra omkringliggende spilleflater.
- Innsåing av artsrik blomsterengblanding bør forberedes i minst ett år gjennom fjerning av graset for å redusere biomassen og unngå oppbygging av strølag. Tett slått to ganger i sesongen før og etter innsåing og en gradvis overgang til en slått på seinsommeren når sådde arter er etablert, er en god strategi.
- Innsåing av den halvparasittiske arten småengkall gav variabel effekt, men var lovende på Oslo GK. Småengkall må sås om høsten, og metoden egner seg kanskje best på arealer som ikke er svært utsatt for forsommertørke.
- Frø må alltid ha jordkontakt for å spire, men overgangen fra frøplante til voksen, blomstrende plante er minst like kritisk som selve spirefasen. Svekking av grasvegetasjonen før såing ved lav kutting og gjerne vertikalskjæring / fysisk forstyrrelse av grasdekket er derfor viktig. Slissesåmaskin anbefales som ved annen innsåing i eksisterende grasbestand.
- Bruk en regional (mest mulig lokal) frøblanding med nøkkelarter som til sammen sikrer blomstring gjennom hele sesongen. Hvilke arter som etablerer seg best vil variere mellom lokaliteter, men det er viktig å ha med noen robuste og kraftigvoksende arter, f.eks. prestekrage, tiriltunge, engknoppurt, engsmelle og karve. Ryllik og prestekrage kan fort bli dominerende, og såmengden bør derfor begrenses.

Etterord

Avslutningsvis vil vi takke Oslo GK for godt samarbeid og hjelp til utføring av forsøksarbeidet, Marius Thorp for hjelp med vurderingene av røffens spillbarhet, Øystein Nøklund, Global Turf Solutions for utlån av Vredo såmaskin og STERF for medfinansiering av prosjektet. Sluttrapport (på engelsk) og et faktaark om etablering av mer artsrik vegetasjon i røffer (på engelsk og skandinaviske språk) vil i løpet av våren bli tilgjengelige på www.sterf.org.

Turf care machinery helping create the world's finest sports surfaces

Innovative turf care machinery that's regularly used
on some of the worlds finest sports surfaces.

www.campeyturfcare.com

Global Turf Systems AS

Stensrudveien 7,
1474 Lørenskog

Øystein Nøkland

Managing Director

Mob: +47 90247979

Email: on@globalturfssystem.com

Global Turf Systems

-Bygging og ombygging av golfbaner. -Totalleverandør innen grøntanlegg og grunnarbeider.

Mer info se firmaguiden.

Edh utleie as har sitt utspring fra AS Traktor, som ble etablert i 1962, av Einar Edh. Da var det salg av gravemaskiner og traktorer, med det som hører til, som var kjernevirksomheten.

I dag er vi 16 personer her og som har mer enn 3000 maskiner i utleieparken her på Sem i Tønsberg. Det spenner seg fra alt til det profesjonelle markedet, spesielt innen bygg og anleggsbransjen, samt kommuner, til å serve privatpersoner.

Det er fra gulvslipere og proffe gressklippere, stillasehengere til de større gravemaskinene og lifter. Lagercontainere og hjulbrakker, festival og arrangementsutstyr, med små og store telt i mange varianter. Utvalget er stort.

Våre leverandører mener vi har blant landets nyeste maskin-parker og det er noe vi bestreber å fortsette med.

Nedslagsfeltet er ganske stort, til tross for at vi operer ut ifra vårt ene kontor her i Tønsberg.

Vi har flydd lifter og hjulbrakker, bokstavelig talt på fjelltopper og inn i de dypeste skoger. Fra Stavanger til Nordland. Sogndal til Halden.

Vårt hovedområde er uansett Vestfold, nordre del av Agder, Viken og inn til Oslo. Det kan være verdt en forespørsel.

Våre hjemmesider viser en del av vårt utvalg, også med priser. Ettersom vi har en såpass stor maskinstall, så har vi ikke alt tilgjengelig på nettsidene, men de blir stadig utvidet.

Her er det også mulig å legge inn forespørsler til oss.

Utvalget økes til stadighet. Det siste tilskuddet nå er spesial-

maskiner til golfbaner. Her er vi ofte involvert hele året for utbedringer på golfanleggene. Det kan være gravere og dumpere, vibroplater og småutstyr, til kompressorer for å blåse tørt vanningsanlegg.

Denne våren for vi en spesialmaskin for å luften og forbedre jordsmonnet på golfgreenene. Vi stopper nok ikke der heller.

Vi er ellers veldig opptatt av å handle og bidra lokalt. En av tiltakene er at vi støtter ca. 70-80 idrettslag og klubber, festivaler og arrangementer rundt oss. Det gir oss mye glede og ser at det bidrar til herlig aktivitet rundt oss. Det er vi stolte av og utrolig glade for.

Også her er vi bevisste på å treffe bredden. I hovedsak så er det nettopp breddeidretten som er de største samarbeidspartnere, men vi har alt fra bilcross og triatleter, håndball og fotball, klubber som samler RC miljøet (fjernstyrte biler og fly mm) i tillegg til lokale ildsjeler.

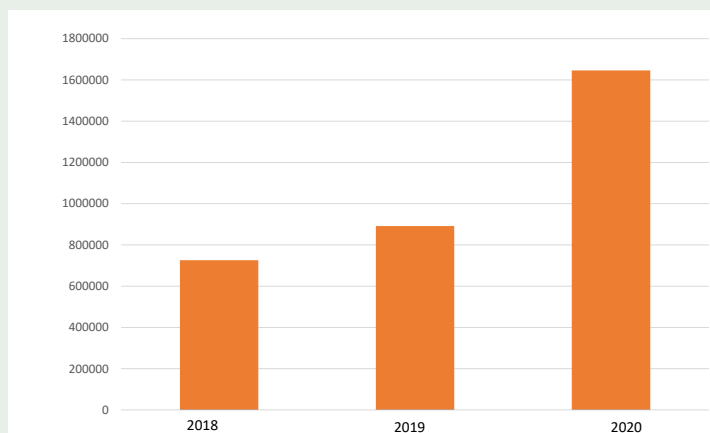
edh.no

Klar for ny sesong? – Vil trenden fortsette?

Når endelig status er gjort opp viser det seg at vi hadde en total medlemsøkning på 14,2 prosent. Aller mest gledelig var at den største medlemsøkningen var i aldersgruppen 20 – 35 år. I prosent var økningen i aldersgruppen 0 – 19 år på 28%. Ikke bare ble vi flere, men vi spilte også betraktelig mer.

Når vi ser på antall bookede tider i GolfBox opplevde vi en økning på 85% i forhold til sesongen 2019. Totalt ble det booket 1 644 084 runder. Da er ikke turneringer, blokkeringer i GolfBox eller uregistrerte runder medregnet.

Figur: Antall bookede runder 2020

En titt i GolfBox viser heldigvis også at klubbene har færre utmeldinger etter sesongen 2020 enn etter sesongen 2019.

Med en fortsatt økning i aktiviteten på banene, hvordan skal vi klare å fortsatt presentere gode spilleflater? Utfordringen i de fleste klubber er at vi ikke har blitt flere ansatte til å møte denne utfordringen. Mange klubber benyttet anledningen i fjor til å investere i maskiner for å øke effektiviteten. Med en bedret egenkapital vil helt sikkert flere klubber gjøre det i år. Vi trenger derimot flere personer for å få jobbene gjort. Smittevern-bestemmelser og Brexit har heller ikke gjort det enklere å få inn utenlandsk arbeidskraft.

For å øke kompetansen og få inn flere med kompetanse på golfbanene har NGA og NGF etablert et utdannings-tilbud tilsvarende den svenske greenkeeperutdanningen. Denne er lagt opp på tre nivåer (grunnleggende-, videregående- og høyere greenkeeperutdanning). Planen var å få igjennom første gruppen på den grunnleggende utdanningen allerede i uke 6 og uke 7 på Gamle Fredrikstad GK. Coronasisituasjonen har gjort at vi har måttet utsette denne til høsten.

Vi har vært så heldige å få med oss Hako Ground & Garden, Felleskjøpet og Syngenta i finansieringen av grunnkurset. Med deres bidrag er vi i stand til å tilby en så rimelig utdanning som mulig. For å sikre at også de klubber som er lokalisert langt unna det sentrale Østlandet ikke skal få for store reisekostnader er det slik at alle får dekket reisekostnader over kr. 1 000,-.

Dette gjelder én person per klubb. På denne måten håper vi å også nå de klubber som ofte ikke ser seg i stand til å delta på kompetansebyggende tiltak på grunn av høye reisekostnader.

Ønsker dere alle lykke til med sesongstarten – og håper vi treffes i løpet sesongen!

Gå våren i møte med logoklær!

Caps/lue kr.200,-

Stripete Pique
t-skjorte kr.400,-

Grå genser
kr.400,-

Blå/hvit
pique t-skjorte
kr.300,-

Blå genser
kr.500,-

Bestilles på: adm@nga.no - porto kommer i tillegg.

Ny norsk teknologi gir økt kontroll på vekstforholdene

Med et sensorverktøy som overvåker temperatur og fuktighet i jord og luft, får greenkeeperen full kontroll på vekstforholdene. Arendalsfirmaet Agdir har utviklet teknologien.

I Norge opplever vi svært varierende vekstvilkår på grunn av klimaet, og ønsker mer innsikt for å kunne planlegge sesongen. I samarbeid med norske bønder har Arendalsfirmaet Agdir derfor utviklet et brukervennlig sensorverktøy som varsler om temperatur og fuktighet via en app på telefonen. Flere klubber er klare når vinteren slipper taket.

Nøyaktig sensortechnologi

André Skoog Bondevik har vært med på å utvikle produktet.

– Vår teknologi har en svært god nøyaktighet ved at den måler temperaturen på det aktuelle stedet med et avvik på kun 0,1 grad. Du trenger ikke stole på en værmelding som kanskje er målt et godt stykke unna. Du har rett og slett full kontroll så du kan få åpnet banen din, forteller André Skoog Bondevik.

Fornøyde brukere

Gründerne opplever å få gode tilbakemelding fra kunder som har tatt i bruk Agdirs teknologi. Teknologien er i dag i bruk i flere bransjer, deriblant jordbruk. En av bøndene som bruker dette er Tom Sigurd Dokkedal, som dyrker poteter.

– For en potetbonde som jobber med tidligpoteter, handler alt om å være tidlig ute på markedet for å få en best mulig pris, forteller Tom Sigurd Dokkedal.

Allerede i mars går potene hans i jorda. Tidligere målte han temperaturen manuelt, for å vite når han måtte beskytte avlingen mot kuldegrader, men nå benytter han teknologien til Agdir.

– Veldig greit å få dette rett opp på telefonen min. Det sparer meg for mye jobb, forteller potetprodusenten, og slår fast at det å få mye informasjon om avlingen er veldig nyttig og skaper trygghet, sier han.

Avansert teknologi.
Enkel funksjonalitet.

AGDIR Varde

Agdir Varde er en enkel og brukervennlig sensorteknologi som kontinuerlig overvåker forholdene over og under bakken.

Produktet er utviklet og testet i Norge, for norske forhold. Dette er en rimelig men svært verdifull investering, for å oppnå bedre avlinger og økt lønnsomhet.

Agdir Varde trenger en årlig drift og vedlikeholdsavtale.

connected by Telenor

Introduksjonstilbud til NGA medlemmer

Inkl. 10 m kabel.

Kr. 15 000,- eks/mva.

Luftsensor

Luftfuktighet

Lufttemperatur

Barometrisk trykk

Flere års batteritid

Justerbar høyde

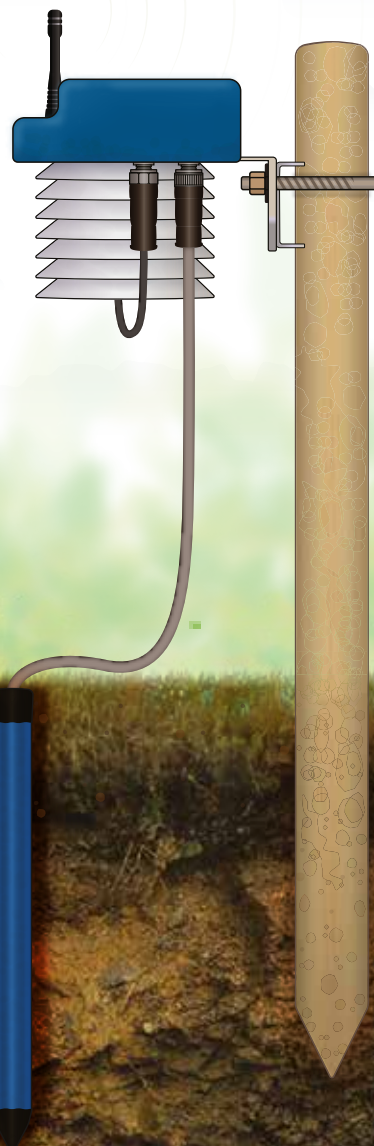
GPS & NB-IoT

Jordsensor

Jordfuktighet 0 - 15 cm

Jordtemperatur 15 cm

Jordfuktighet 15-30 cm

KLUBBMEDLEMSKAP I NGA & GAF?

NGA og GAF tilbyr klubber og baneselskap ett felles medlemskap

Fordelene med et slikt medlemskap er:

- Fri tilgang til kompetansenettverk om golfbanedrift, tekniske- og gressfaglige spørsmål.
- Tilbud om kurs samt etter og videreutdanning i greenkeeperfaget.
- Fagtidsskriftet Gressforum i posten tre ganger i året.
- Rådgivingstjeneste til små- og store utredninger i golfanlegget.
- Lokale fagtreff og nettverksbygging.
- Lokale fagseminarer og kvalitetssikrede møter med bransjens ledende leverandører.
- 2% rabatt hos mange av våre samarbeidspartnere på Albatross- og Eaglenivå.
- Inntil fire konsulenttimer (eks. reiseomkostninger).
- Prisen på klubbmedlemskapet er differensiert etter omsetningen på anlegget.

Felles kontingent i NGA og GAF

Klubbmedlemskap i fire kategorier:

A: Omsetning opp til 2,5 mill. koster kr 2 500,- og det gir ett NGA og ett GAF medlemskap.

B: Omsetning opp til 5,0 mill. koster kr 5 000,- og det gir ett NGA og ett GAF medlemskap.

C: Omsetning opp til 10,0 mill. koster kr 9 000,- og det gir 9 medlemskap valgfritt.

D: Omsetning over 10,0 mill. koster kr 13 000,- og det gir ubegrenset medlemskap.

Hvorfor felles medlemskap?

For å gjøre det mer naturlig å være medlem av begge foreningene.

For å skape merverdi for alle medlemsklubber.

For å skape en felles plattform for ansatte i norsk golf.

For å få flere klubber aktive så det blir lettere å skille på store og små samt behovene.

For å bruke NGAs og GAFs styrker f.eks. Gresskurs som en katalysator for vår egen utdanning og utdanningsreise.

For å skape større samlingsplasser som GAF/NGA mesterskap, årsmøte, seminar, ERFA treff, utdanningsreise.

Fordi banekvalitet har vist seg å være den absolutt viktigste delen for norsk klubbøkonomi.

For at felles er vi mer attraktive som samarbeidspartner.

For innmelding kontakt:

NGA

E-post: adm@nga.no

Tlf: +47 482 31 655

GAF

E-post: post@gaf.no

Tlf: +47 413 42 770

Bruker du plantevernmidler riktig?

Det kommende året vil mange greenkeepere få besøk av Mattilsynet. Formålet er å kontrollere at alle aktører bruker plantevernmidler på en lovlig og trygg måte.

– I tillegg til å kontrollere at virksomhetene følger kravene i plantevernmidelforskriften, vil vi veilede om kravene slik at det skal bli enklere å gjøre rett, sier Marit Lilleby Kvarme, seniorrådgiver i Mattilsynet.

Mattilsynet kommer særlig til å se på:

- at de som sprøyter har gyldig autorisasjonsbevis
- riktig bruk av plantevernmidler og kun bruk av godkjente preparater
- at det føres journal for integrert plantevern, journal over tiltak utført for å redusere risiko for vannforurensning, samt ordinær sprøytejournal
- at sprøytet areal merkes med plakater dersom det er åpent for allmenn ferdsel
- funksjonstest/egenkontroll av spredeutstyr
- riktig oppbevaring av plantevernmidler.

Tilsynet vil foregå i hele landet og gjennom hele året. I tillegg til greenkeepere, vil også juletreprodusenter og anleggsgartnere få besøk av Mattilsynet.

Selv om Mattilsynet ikke har kapasitet til å føre tilsyn med alle anleggsgartnere, juletreprodusenter og greenkeepere, bør alle være forberedt på å få tilsyn. Alle som benytter plantevernmidler skal til enhver tid følge alle kravene i plantevernmiddelregelverket.

Mer informasjon om regelverket finnes i veileder til plantevernmidelforskriften som ligger på [Mattilsynets nettsider](#). Dersom noen har spørsmål om tilsynet kan man henvende seg til det lokale Mattilsynet-kontoret.

Hvert år velger Mattilsynet ut områder hvor det skal føres tilsyn med bruk av plantevernmidler.

– Tidligere år har vi fulgt opp bønder, gartnerier, planteskoler, importører og forhandlere av plantevernmidler, samt kommunenes bruk av plantevernmidler på grøntområder og langs veier. I år er det altså juletreprodusenter, anleggsgartnerne og greenkeeperne som kan forvente seg besøk av oss, sier Kvarme.

FIRMAGUIDE

BLI VÅR
SAMARBEIDS-
PARTNER!

Ta kontakt
med oss!

*ALBATROSS

HAKO GROUND & GARDEN AS

hako.no

Adresse: Lindebergveien 5, 2016 Frogner
Telefon: +47 22 90 77 60
E-post: hako@hako.no

Øyvind Martiniussen

E-post: oyvind.martiniussen@hako.no
Mobil: +47 901 47 475

Forhandler av: Forhandler av Toro spesialklippere for golf, sylindere og rotorklippere, Toro snøfresere, Hako rengjøringsmaskiner, Sisis vedlikeholdsutstyr for plener, Yamaha golf- og arbeidsbiler (elektriske og bensindrevne) og Foley slipemaskiner.

SYNGENTA LAWN & GARDEN

syngenta.comgreencast.se

Adresse: Strandlodjeej 44, DK, 2300 Copenhagen S
Telefon: +45 32 97 11 88

Lars Tveter

E-post: Lars.Tveter@syngenta.com
Mobil: +47 994 63 700

FELLESKJØPET AGRI

felleskjopet.no

Total leverandør av maskiner, redskap og driftsmidler til Golf og Fotball baner
Forhandler av: John Deere sylindere og rotor klippere, Traktor, Transportbiler og luftemaskiner. Redexim, redskap for vedlikehold av naturgress og kunstgress. Wessex slepeklippere, beitepussere og oppsamler. Tru Turf Greenrulle. Buffalo Turbin løvblåser. Avant redskapsbærer. K-Vagn tilhengere og løv oppsamler. Tokvam snøfres og snøskjær. Gjødelse, frø og sand: ICL, spesialprodukter innen gjødelse og biostimulanter. Frø tilpasset Golf/sportsanlegg og parkanlegg. Syngenta Lawn and Garden. Sibelco Nordic, sand til sportsarenaer.

Salgsrepresentanter:

Morten Bunes
+47 40442819
Morten.Bunes@felleskjopet.no
Området: Oslo, Viken, Innlandet, Agder, Vestfold og Telemark, Vestland, Møre og Romsdal og Rogaland

Magnus Myhre
+47 45290282
Magnus.Myhre@felleskjopet.no
Området: Oslo, Viken, Innlandet, Agder, Vestfold og Telemark, Vestland, Møre og Romsdal og Rogaland

Ole Albert Kjosnes
+47 93208375
Ole.Albert.Kjosnes@felleskjopet.no
Området: Trøndelag, Nordland og Troms og Finnmark

*EAGLE

FLORATINE NORGE

floratine.no

Adresse: Gullfunnet 50, 1570 Dilling

Morten Eirik Engelsjord

Mobil: +47 480 92 582
E-post: morten@floratine.no

Mikael Waldner

Mobil: +47 414 47 091
E-post: micke@floratine.no

Forhandler av: spesialgjødelse i fast og flytende form, biostimulanter, jordforbedringsmidler, sprøytesåingsprodukter og plenfrø til golfbaner, fotballbaner og andre arealer med slitedekke av gras, samt luftepinner, hullpiper og underkniver til ulike typer av luftere og klippere. Tilbyr rådgivning innenfor nybygging, rehabilitering, renovering og skjøtsel av golf- og fotballbaner. Utfører sliping av klippeaggregater og underkniver.

GRESS SERVICE 90 AS

gs90.no

Adresse: Barlindveien 44, 3512 Hønefoss
Telefon: 32 11 43 90
E-post: post@gs90.no

Mona Skogmo Hansen

(utstyr til golfanlegg og fotballbaner)

Mobil: +47 901 45 800
E-post: mona@gs90.no

Jardar Johnsrud

(sprøytesåing og gjødelse)

Mobil: +47 915 87 715
E-post: jardar@gs90.no

Tilbyr: Stort produktutvalg til drivingranger og andre øvingsområder (rangemaskiner, ballbøtter, baller, ballmagasiner, matter, peger, kunstgress, nett, ballplukkere). Meget bredt sortiment av utstyr til golfanlegg og fotgolfbaner (skilt, markeringer, river, flagg, stenger, hullkopper, kølle- og ballvaskere, søppelbeholdere). Rikholdig lager av håndredskaper og verktøy for greenkeepere (hullbor med hjelpemidler, redskaper for vann, dug, luft og sand og måleinstrumenter). Diverse kvalitetsutstyr for klubbhus, proshoper og driftsbygninger. (HIO- og klubbmestertavler, bag- og garderobeskap, bag-tag, utleietraller, renhold.)

INDIGROW AS

indigrow.comindigrow.se

Håkan Eriksson

E-post: hakane@indigrow.com
Mobil: +46 7 024 85 080

Peter Olsson

Mobil: +46 76 316 06 44
E-post: petero@indigrow.com

John Smart

Mobil: +44 791 27 80 753
E-post: johns@indigrow.com

Richard Poskitt

Mobil: +46 70 550 43 00
E-post: rposkitt@indigrow.co.uk

Forhandler av: 50 års erfaring i bransjen, tilbyr et omfattende sortiment av golfprodukter. Vi er spesialisert på organisk gjødelse, slow-release gjødelse, seaweed produkter, blad gjødelse, flytende gjødelse og fast gjødelse. Har et stort sortiment av alle typer frø for profesjonelt sportsgress og landskapsmiljø. Leverer også rotstimulatorer og jordforbedringsmidler.

TF-SPORT AS

tfsport.no

Adresse: Vinkelveien 51, 3027 Drammen
Telefon: +47 69 10 47 71

Ivar Bryne

E-post: ivar@tfsport.no
Mobil: +47 913 46 167

Forhandler av: Club Car golf og arbeidsbiler

(el-biler). Service og salg av golf og turft anlegg, utstyr og materialer for golfbaner, sikkerhetsnett, linjemaling, kunstgress, vedlikehold kunstgress.

NORSK NATURGJØDEL

naturgjodsel.no

Adresse: Rindavegen 180, 4354 Voll
Telefon: +47 51 42 00 22

Tone Rosnes

Mobil: +47 415 54 095
E-post: tone.rosnes@naturgjodsel.no

Produktene er basert på norsk kyllingmøkk som kan tilsettes næringsstoffer etter kundens behov og leveres finkornet. All produksjon foregår i et miljøanlegg på Sele i Rogaland.

NIBIO

nibio.no

Trygve S. Aamlid

E-post: Trygve.aamlid@nibio.no
Mobil: 905 28 378

Tatsiana Espevig (plantesykdømmer)

E-post: Tatsiana.espevig@nibio.no
Mobil: tlf: 406223778

Diagnose av plantesykdømmer og identifikasjon av andre skadegjørere. Rådgivning og veiledning for anlegg og skjøtsel av golfbaner og andre grøntanlegg. Forsker på gress, og plantesykdømmer. Leverer forskning til STERF, og andre aktører.

PGM AS

pgm.no

Adresse: Vestre Hurdalsveg 31, 2032 Maura
Telefon: +47 66 81 33 00

Thomas Nicolaysen

Mobil: +47 950 51 576
E-post: thomas@pgm.no

Forhandler av:

- Gjødelse & frø
- Baneutstyr
- Rangeutstyr
- Golfbiler
- Simulatorer

S48 VANNINGSANLEGG AS

Adresse: Postboks 288, 1372 Asker

Serhat Özstaci

Mobil: 958 96 688

E-post: serhat@s48.no

Lars Carlson

Mobil: +47 958 96 689
E-post: lars@s48.no

Forhandler av: RainBird vanningsanlegg, og Perrot vanningsanlegg. Salg- service og montering. Kartprogram for golfbaner, GPS oppmåling. Otterbine og Kasco fontener. Nedplogging av rør og kabler. Kjedegraving.

TVEITPARK AS

tveitpark.no

Postadresse: Eventyrveien 8B, 4315 Sandnes
Besøksadresse: Strandgaten 111, 4307 Sandnes

Gunnar Tveit

Mobil: +47 905 60 660
E-post: gunnar@tveitas.no

Hovedimportør i Norge for Ransomes Jacobsen, Cushman, E-Z-GO og Ryan.

VANNING AS

www.vanning.no

Adresse: Bølerveien 13, 1455 Nordre Frogn
Telefon: +47 64 93 60 60
Olav Dvergsdal
E-post: olav@vanning.no
Mobil: +47 900 84 923

Vi tilbyr: Vi tilbyr: Robotløsninger fra Belrobotics til Driving Range, klipper og plukker. Store profesjonelle klipperoboter til store arealer på Golfbaner, Fotballbaner og Park. Merkeroboter fra TinyMobileRobots som kan merke på Driving Range, Fotballbaner, Parkeringsplasser ++. Alt utstyr til Driving Range fra RangeKing. Leverer også automatiserte Vanningsanlegg til alle arealer i Norge, både Pop-up og drypp.

ICL

www.icl-sf.com www.icl-group.com

Tomas Sättlin
Mobil: +46 705 086 075
E-post: tomas.sattlin@icl-group.com

ICL er verdensledende innen gress og plante industrien. Alt vi gjør er fokusert på ett formål: for å få gress, planter og avlinger til å vokse bedre. ICL gir deg fremragende produkter og løsninger som gir perfekt gress. Vi tilbyr et stort utvalg av høykvalitets gressfrø og gjødsel, alt som gjør golf greener raskere, sportsbaner sterkere og parker grønnere. Gjennom kontinuerlig forskning og utvikling, med den beste tilgjengelige teknologien, har ICL svar på alle krav du stiller. Vi gjør dette mulig ved å tilby en rekke spesialprodukter som inneholder innovative teknologier som kontrollert og langsomtvirkende gjødsel og et ledende utvalg av våtmidler, biostimulanter og gressfrø. Vårt engasjement for en grønnere verden spenner over hele verden. Vi serverer alle verdens grønne markeder som golf og sport områder, gartneri og spesialitets avlinger, noe som gjør oss unike.

HUSQVARNA NORGE AS

www.husqvarnagroup.com

Adresse: Trøskenveien 36, 1708 Sarpsborg
Telefon: +47 69 10 47 71
Bjørn Kaas
Sales Manager
E-post: bjorn.kaas@husqvarnagroup.com
Mobil: +47 902 74 606

Forhandler av: Husqvarna tilbyr fullsortiment produkter innen gress og trepleie, inkludert robotgressklippere og batteriprodukter for profesjonell bruk. Med flåtestyringssystemet FLEET oppnår man i tillegg full kontroll over maskinparken.

SKAARET LANDSKAP AS

www.skaaret.no

Adresse: Drengsrudbekken 11
Pb 138, 1371 Asker

Tom Nøkleby
Mobil: +47 911 35 580
E-post: tom@skaaret.no

HOLTSMARK GOLF

Adresse: Holtsmarkvegen 13
3410 Sylling

Mads Thers
Mobil: +47 457 64 609
E-post: mads@holtsmarkgolf.no

Tilbyr: Totalleverandør innen grøntanlegg og grunnarbeider. Vi leverer sand til toppdress og bunkersand, vekstmedier og vekstjord, plenjord og ferdigplen.

SVEIN D OLSNES: ARKITEKT

www.olsnes-arkitekt.no

Adresse: Morgedalsveien 14, 4021 Stavanger
Svein Drange Olsnes,
Member of the European Institute of
Golf Course Architects-EIGCA
Mobil: +47 913 50 869
E-post: svein.d@olsnes-arkitekt.no

Golfbanearkitekt for reguleringsplaner, utviklingsplaner, nye prosjekter og ombygginger. Byggeledelse og oppfølging i byggeperioden.

VVS COMFORT

www.vvscomfort.no

Adresse: Næringsveien 10, 1820 Spydeberg
Telefon: +47 69 83 85 85
Ragnar K. Hermandrud
E-post: ragnar@vvscomfort.no
Mobil: +47 97 15 12 63
André Eriksen
E-post: andre@vvscomfort.no
Mobil: +47 95 14 22 18
Christian Grimeland
E-post: christian@vvscomfort.no
Mobil: +47 90 01 25 23

Vi tilbyr: Toro automatisk vanningsanlegg. Supreme PE skrukoblinger. PE rør. Vi kan levere og montere, eller levere deler som dere kan montere selv.

AGDIR

www.agdir.no

Adresse: Stoaveien 14, 4848 Arendal
Telefon: +47 37 02 35 00
André Skoog Bondevik
E-post: asb@agdir.no
Mobil: +47 99 25 82 41

Vi tilbyr: Agdir er en uavhengig norsk leverandør av teknologitjenester og rådgivning som gir økt kontroll på vekstforhold som gir et bedre beslutningsgrunnlag for golfklubbene.

EDH UTLEIE AS

www.edh.no

Adresse: Broen 7, 3170 Sem
Telefon: +47 33 35 02 40
Otto Winterstad
E-post: otto@edh.no
Mobil: +47 97 64 60 00

Vi tilbyr: Gravemaskiner, dumpere, hjullaster, lifter, lagringskontainere m.m. Div maskiner for golf.

GLOBAL TURF SYSTEM AS

globalturfssystem.com

Adresse: Stensrudveien 7, 1474 Lørenskog
Øystein Nøklund

Mobil: +47 902 47 979
E-post: on@globalturfssystem.com

Vi tilbyr: Spesialutstyr til vedlikehold av golf, fotball og parkanlegg.

Forhandler av: PCDreneringsrør, Campey Turfcare, Dakota dressere, Vredo såmaskiner, Trilo vertikalskjærere og oppsamlere, TM Systems, Infincut klippere, First Products, Aerovator, Salsco greensrulle, Classen torvskjærere, AFT Sandbender, E.Marker organisk gjødsel. Vi har også mange maskiner til utleie.

BÆRUM FERDIGPLEN

GRESSENTERET AS

ferdigplener.no

Adresse: Gamleveien 75 1350 Lommedalen

Thomas Jacobsen

Telefon: 678 76 490 / 900 51 309

E-post: thomas@gressenteret.no

Forhandler av: Ferdigplen

RAINBIRD

www.rainbird.com/golf

Jimmy Sandison
Regional Golf Sales Manager - Nordics
E-post: jsandison@rainbird.com
Mobil: +44 (0) 7976 638859
www.facebook.com/RainBirdNordics

Rainbird tilberkar bevattningsystem med øjåmförbar kvalitet, enestående prestanda ock driftsäkerhet för alla typer av grönytor. Rain Birds produkter och system säljs via distributörer och installatörer. Rain Bird tillhandahåller även utbildning och service för optimal kostnadseffektiv drift av din bevattningsanläggning.

*BIRDIE

EZZENZA

ezzenza.no

Adresse: Ryggeveien 123, 1570 Dilling
E-post: post@ezzenza.no
Hæge Kranstad
Telefon: +47 456 00 115
E-post: haegekranstad@ezzenza.no

Tilbyr: Moderne arbeidsklær og yrkesbekledning til profesjonelle aktører, varsel og synlighetsklær, vernesko og annet tilbehør i topp kvalitet fra kjente produsenter som Top Swede, Terra, Perf, Cofra, Sixton Peak, Albatros og Puma. Vår filosofi er at e-handel hos oss skal være brukervennlig og raskt.

FAS-TEC AS

www.fas-tec.no

Adresse: Åkebergmosen 2
1640 Råde

Geir I Undhjem
Mobil: +47 900 54 683
E-post: geir@fas-tec.no

Tilbyr: Glassrekkverk. Gjerder i aluminium og stål. Vinterhager i glass og aluminium. Glassfasader, dører og vinduer. Blikkenslagerarbeider. Leverandør av HIKIO verktøy. (Tidligere Hitachi).

PARKMASKINER AS

www.parkmaskiner.com

Adresse: Mølleveien 31, 3140 Nøtterøy
Tor Mjøen
Mobil: +47 900 48 584
E-post: info@parkmaskiner.com

Vi tilbyr: Maskiner til park å anlegg.

ØSTFOLD GRESS

ostfoldgress.no

Adresse: Rød Gård, Gullfunnet 50, 1570 Dilling
Telefon: +47 69 26 60 50
E-post: info@ostfoldgress.no

Johnny og Ole Christian Trandum
Mobil: +47 90 93 18 18

Vi tilbyr: Ferdigplen til golf og parkanlegg. Utfører også anleggsgartnerfor tjenesten og etablering av sportsanlegg i hele Norge inkludert hydrosåing, beplantning, steinlegging og graving.

FIRMAGUIDE

BLI VÅR
SAMARBEIDS-
PARTNER!
Ta kontakt
med oss!

*PAR

STRAND UNIKORN

strandunikorn.no

Telefon: +47 62 35 15 00

Bjørn Molteberg

Mobil: +47 911 45 996

E-post: bmo@strandunikorn.no

Forhandler av: grasfrø til alle typer grøntanlegg, inklusive spesialblandinger, gjødsel og plantevernmidler.

LISTER VVS

lister-vvs.no

Adresse: Kirkeveien 59, 4580 Lyngdal

Telefon: 38 34 40 60

Faks: 38 34 36 19

Bjørn Henriksen

Mobil: 901 58 772

E-post: bjorn@listervvs.no

Forhandler av: Perrot vanningsanlegg. Planlegging og prosjektering av vanningsanlegg. Salg, service og montasje.

FIRMAGUIDE

BLI VÅR
SAMARBEIDS-
PARTNER!
Ta kontakt
med oss!

*EAGLE

REDDIBO

www.reddibo.se

Lenda Otterström

Mobil: +46 706 696 079

E-post: lenda@reddibo.se

Vi tilbyr: Et digitalt spesialtilpasset HMS-system som gjør det mye enklere å administrere jobben med arbeidsmiljøet for golfklubber.

EAGL

<https://eagl.app>

Kai Stiberg

Mobil: +47 938 23 679

E-post: kai@eagl.app

Vi tilbyr: En tjeneste som gjør golfbilene nøkkeløse og gir golfspillerne enklere tilgang på booking, kjøring og betaling via app.

GOLFMORE

<https://no.golffmore.dk>

Peter Selmer

Mobil: +45 40 295 967

E-post: ps@probox24.com

Vi tilbyr: Mottak og lagring av verdikuponger digitalt via en App som har en e-lommebok der verdikupongene dine alltid er tilgjengelige. Kan blant annet benyttes til greenfee.

*BIRDIE

ADVOKAT SAMUELSEN

Jørgen Samuelsen

Mobil: +47 977 53 100

E-post: jorgen.samuelsen@advokatsamuelsen.no

Vi tilbyr: Juridisk rådgivning i forbindelse med arbeidsrettslige problemstillinger.

SCANGOLF/CLUBSITE

<https://clubsite.no>

Jarle Midtskogen

Mobil: +47 415 20 802

E-post: jarle@scangolf.no

Vi tilbyr: Produksjon av nettsider med moduler som er tilpasset golfklubber med et spesialutviklet system som letter arbeidet med å drifte nettsidene.

"Jeg ser Reddibo som et strengt nødvendig verktøy for alle golfklubber. Å kunne organisere og systematisere HMS arbeid er en av de viktigste oppgavene vi har og Reddibo samler alt dette på et sted. Dette sparer tid og legger en grunn for profesjonell og sikker drift"
Matthias Gullberg, Daglig leder, Asker Golfklubb

Reddibos HMS-system utviklet av golfklubber for golfklubber.

Det er et økende fokus på arbeidsmiljøet i samfunnet, noe som fører til økte juridiske krav og regler for golfklubber. For å gjøre det lettere for norske golfklubber å komme i gang og for å opprettholde kontinuitet i arbeidsmiljøarbeid, har Reddibo sammen med NGA, med støtte fra NGF og GAF, utviklet et digitalt spesialtilpasset HMS-system som gjør det mye enklere å administrere jobben med arbeidsmiljøet for golfklubber i Norge.

"Jeg har jobbet med flere HMS system. Der Reddibo skiller seg ut, er hvor enkelt ting kan gjøres. Og det som er like viktig er rask tilbakemelding fra support når man jobber med det. Jeg kan trygt anbefale andre golfklubber dette systemet" Roar Johansen Daglig leder Alta Golfklubb

Systemet fokuserer på alle arbeidsmiljøaspekter som er relevante for driften av en golfbane. Systemet oppfyller lovkravene og støtter lovene og forpliktelsene for å forenkle og effektivisere arbeidsmiljøarbeidet for de ansvarlige. Reddibo gir en klar måte å jobbe på og skaper orden og oversikt fra starten. Systemet gir en oversikt over alle viktige ting og det blir klart hva som er gjort og hva som må gjøres.

For å forenkle å gjøre det enkelt å komme i gang og opprettholde kontinuitet, er det utviklet en effektiv struktur. Systemet er fylt med dokumenter, kunnskap og informasjon om alle de viktigste områdene for en golfklubb. Det gir en klar måte å jobbe på og gir orden og oversikt fra starten. For å senke terskelen for å komme i gang, er det ferdige maler og fullførte eksempler som du bare kan begynne å bruke fra starten. De ferdige forslagene er redigert for å passe klubbens egne forhold.

"Vår klubb er veldig opptatt av å gjøre det den kan for å ha en så sikker arbeidsplass som overhodet mulig. HMS arbeidet lå tidligere i en perm og litt bortgjemt. For litt over 2 år siden skaffet vi oss Reddibo og dette ga oss utvilsomt et løft til å gå igjennom alt HMS-arbeidet på nytt.

Vi føler nå at vi tar bedre vare på de ansattes arbeidsmiljø, vi har en bedre forutsetning for å hindre ulykker med påfølgende sykdomsfravær og har full oversikt over lovpålagte rutiner.

Reddibo portalen lagres i skyene så arbeidet går aldri tapt. Det meste av de årlige oppfølgingene kan i tillegg foregå på mobilen, noe som sparer oss for masse tid. Portalen kan tilpasses, slik at påminnelser sendes ut når noe må gjøres.

Med Reddibo portalen er det lettere å komme i gang med HMS arbeidet. Du får mange eksempler som du enkelt kan tilpasse din virksomhet. Skulle trenge hjelp er brukerstøtten hos Reddibo alltid svært hjelpsomme! Vi kan derfor trygt anbefale alle golfklubber å ta i bruk Reddibo"

Albert Holmgeirsson, Oslo Golfklubb

Med Reddibo senkes golfklubbens terskel for å komme i gang, gir oversikt over arbeidsmiljøarbeid, forenkler fortsatt arbeidsmiljøarbeid, øker sikkerheten og sparer tid.

Bestill en demonstrasjon i dag med Lena Otterström, +46 70-669 60 79, lena@reddibo.se.

Ny greenkeeper-representant i STERF

1. juli 2020 blir Thomas Pihl, headgreenkeeper, Furesø Golfklubb, ny greenkeeper-representant i STERF. Han overtar plass etter Stefan Nilsson, Vallda Golf & Country Club, Sverige, som har sittet i stillingen siden 2014.

Jeg heter Thomas Pihl og jobber for Furesø golfklubb, der jeg siden 2008 har fungert som headgreenkeeper. Furesø Golf Club er et 27 hulls anlegg som ligger like nord for København. Jeg har bakgrunn som gartner før jeg gikk inn i greenkeeper-virksomheten for 18 år siden.

Fra juni 2020 vil jeg delta i STERF-styret som representant for alle de nordiske greenkeeperorganisasjonene. Min oppgave er, som tidligere representanter, å være bindeleddet mellom forskningen og oss utøvere. For å bidra til å formidle ønsket om mer spesifikk kunnskap fra praksis til forskerne, noe som kan bidra til å finne svar på noen av de mange utfordringene vi står overfor.

Hvordan ble du STERFs greenkeeper-representant?

Det var faktisk Stefan Nilsson, STERFs avgående greenkeeper-representant, som brakte navnet mitt til styret i STERF. Vi har bland annet arbeidet sammen om datainnsamling på greener og i Erfa regi. Som sådan velger ikke STERFs styre representanten, så mitt kandidatur ble gitt videre til de nordiske greenkeeperforeningene.. Mitt kandidatur har derfor vært i hele bransjen, og jeg er veldig glad for at jeg har fått støtte fra hele. Takk for det.

Hva vil du bidra med?

Jeg vil være med på å påvirke forskningen slik at greenkeepers får flere verktøy for å takle virkeligheten med lavere budsjetter og høyere ønsker og krav fra spillerne. Jeg har alltid fulgt med i forskningen og er interessert i den. Flere ganger har jeg, og Furesø Golf Club, deltatt i STERF-finansierte prosjekter, hver gang til stor fordel. Jeg er ikke ukjent med arbeidet som foregår i STERF og har tidligere vært i referansegruppen som anbefaler prosjekter for STERF. Jeg synes STERFs arbeid er utrolig viktig, gitt at arbeidet vårt er mer forankret i kunnskap, noe som hjelper oss å ta bedre og klokere beslutninger. Disse beslutningene har betydning for både klubbenes økonomi, miljøet og vårt generelle omdømme som bransje.

STERF

STERF er Nordisk Golfforbunds felles forskningsfond. STERF gir kunnskap som er praktisk anvendbar og kan brukes direkte i stell av golfbaner. Dette gjøres i dialog med myndigheter og interessegrupper for å skape et troverdig miljøarbeid.

Til sammen er fire viktige internasjonale fremtids- og utviklingsområder identifisert. Disse er:

- Multifunksjonelle golfbaner og økosystemer
- Integrert plantevern
- Strategier for god overvintring
- Bærekraftig bruk av vann

Hvert år avholdes 3 styremøter, og det er viktig for disse møtene å få innspill fra kolleger i alle nordiske land. Dette er slik at jeg, som representant, kan komme med så relevante og nyttige synspunkter for møtene, og slik at det er i tråd med ønskene om fremtidig utvikling fra oss som sluttbrukere.

Jeg kan kontaktes på:
E-post: greenkeeper@fggolf.dk
Eller mobil: +45 221 20 148

Verikalskjæring

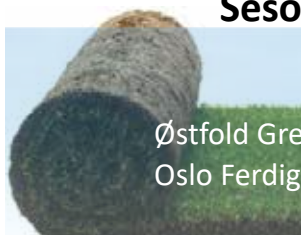
Ferdigplen og green

Sedummatter

Utsalgsted i Rygge
 og på Økern i Oslo

Sesongen er i gang hos Norges største ferdigplenprodusent!

Østfold Gress as – Gullfunnet 50, 1570 Dilling - www.ostfoldgress.no - tlf: 909 31 818

Oslo Ferdigplen as – Østre Aker Vei 24C, Økern – www.osloferdigplen.no - tlf: 994 01 818

**VI HAR MASKINER PÅ LAGER
 FOR OMGÅENDE LEVERING.**

BE OSS OM TILBUD!

AR331

**Greenklipper,
 Fairwayklipper
 og Rough klipper,
 samt mye annet.**

LF570

Mob: (+47) 905 60 660 - E-post: gunnar@tveitas.no - www.tveitpark.no
 Adresse: TveitPark AS, Strandgaten 111, 4307 Sandnes

TveitPark

10-1-7 m/jern og 18-1-10 m/jern

HELGJØDSEL

Langtidsvirkende – Ny og forbedret utgave med mer jern!

Helgjødsele skaper rikere bakterieflora i jorda. Passer på fairway, korthullsbaner, drivingrange og rough. Kortreist og miljøvennlig!

✓GOLF ✓LANDBRUK ✓ANLEGG ✓HAGE

FORSLAG TIL KLUBBAKTIVITET:

**Helgjødsele
Grønn:
15 l sekke
til salg i
Proshop**

- Tilsatt jern
- Effektiv mot mose
- Langtidsvirkende

**Salg av gjødselesekke
gir god fortjeneste!**

Attraktiv klubbaktivitet med stort inntektspotensial! Langtidsvirkende, norskprodusert naturgjødsele til hele hagen og plenen.

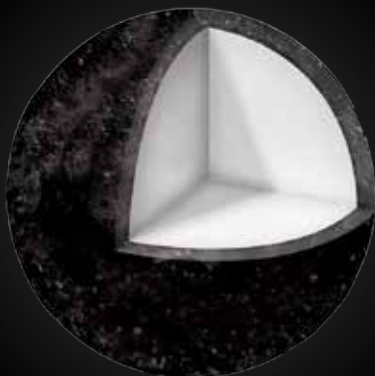
Produkter fra Norsk Naturgjødsele har blitt solgt av flere klubber og foreninger i en årrekke. Resultatene har vært svært oppløftende, både for kjøperne av produktet som får en friskere hage, og for de lokale klubbene som oppnår god fortjeneste.

NORSK NATURGJØDSEL

Tlf: 51 42 00 22 • Web: naturgjodsel.no

HCU

HUMIC COATED UREA

BLACK IS THE NEW GREEN™

SENSIBLE

Urea-humate fusion technology with fulvic and humic acids provides a rich carbon source for maintaining and improving soil biology.

SPRAYABLE & SPREADABLE

HCU granules are 100% soluble and can be used in spray applications or dry-applied through typical dry spreading equipment.

SUSTAINABLE

With the power of humic acid, HCU granules enhance soil biology and provide turf quality and color that is comparable to enhanced efficiency nitrogen products.

Kontakt oss:

Morten Eirik Engelsjord
mob.: 48 09 25 82
e-post: morten@floratine.no

Mikael Waldner
mob.: 41 44 70 91
e-post: micke@floratine.no

**The
Andersons**
DiscoverHCU.com

©2017 The Andersons, Inc. All rights reserved. The Andersons logo is a registered trademark of The Andersons, Inc. Black is the New Green and HCU are trademarks of The Andersons, Inc. F17

MAGNUM 357 CALIBRE

Trippel Funksjon Avspenningsmiddel

Flytter overflatevann

Designet for uniform
vanddistribusjon for å unngå
overflatespenninga

Forbedre vanninntrenging I jordprofilen

Drar vann fra overflaten til
veksmassen

Regulerer jordfuktighet

Sørger riktig mengde vann i
jordprofilen

MAGNUM FORTY-FOUR ONESHOT

- Penetrerende avspenningsmiddel
- For bruk på store områder, for eksempel fairways eller rough
- Bruk før regn eller bruk vanningsanlegg etter på for å forbedre effekt
- Enkel og ren løsning
- Miljøvennlig og biologisk nedbrytbart

Gjør deg klar for sesongen med produkter fra Redexim

- Maskiner og redskap for vedlikehold av naturgress og kunstgress

Kapasitet
opp til
10 000 m²/t

Nyhet!

Redexim Verti-Cut 2000

Verti-Cut 2000 er det ideelle redskapet for dype vertikalskjering. De 2 mm brede knivene fungerer ned til en dybde på 50 mm. Den fremre rullen lar Verti-Cut ikke bare takle kupert terreng, men styrer også arbeidsdybden med presisjon. Knivavstand kan endres med et distansesett (ekstraustyr). V.nr 144200000

Felleskjøpet

Nyhet!

Redexim Top-Brush 6000

Top-Brush 6000 har tre uavhengig justerbare børsteenheter, de hydraulisk drevne børstene flyter for å følge konturene og kan roteres i begge retninger. Top-Brush er ideell for sykdomsbekjempelse, generell overflateforberedelse, pre-cut forberedelse og børsting av toppdressing materialer. V.nr 142600002

Stor
arbeids-
kapasitet

Rask og effektiv

Redexim Speed-Brush

Speed-Brush bruker hjuldriften for å rotere de to uavhengige børstene mot kjøreretningen. Børstene feier sand og andre materialer i hull / gress som gjør overflaten spillbar umiddelbart. Børstene kan vinkles for å feie materialet innover. V.nr 142140010

Redexim Over-Seeder DD1430A

Redexim Double Disc Overseeder har to rader med skiver for å skjære spor 30 mm fra hverandre i jorden, frø leveres nøyaktig inn i sporet før rullen lukker sporet for å beskytte frøet. Med en enkel beholder og enkel justering av såmengde er DD-serien et opplagt valg for operatører. V.nr 122140002

Redexim MultiSport

Multi-Sport er et kombi-redskap som tilbyr mange funksjoner i en enhet. Den integrerte kutteren, harven og børsten kan justeres til forskjellige dybder eller tas ut av bruk etter forholdene. Multi-Sport er veldig populær i kommuner, park- og idrettsområder. V.nr 161180000

Kapasitet
opp til
8 000 m²/t

Redexim Verti-Cut 1600

Det ideelle redskapet for dype vertikalskjering. De 2 mm brede knivene fungerer ned til en dybde på 50 mm. Den fremre rullen lar Verti-Cut ikke bare takle kupert terreng, men styrer også arbeidsdybden med presisjon. Knivavstand kan endres med et distansesett (ekstrautstyr). V.nr 144160000

Felleskjøpet – din totalleverandør. Kontakt oss for en hyggelig prat.

Morten Bunes · Salgskonsulent maskin - idrett og golf · Tlf: 404 42 819 · morten.bunes@felleskjopet.no

Noen tanker fra Matthias

Det er nesten et helt år siden Norge også ble rammet av Koronaen og måtte stenge ned. Det som i starten var et sjokk for alle ble etter hvert til muligheter, spesielt for golfbransjen.

Etter et år med retningslinjer og golfen i særstilling har vi nå fått resultatet av fjoråret. Økonomisk kan det ikke lignes med noe tidligere. Flere klubber forteller om overskudd på flere millioner. Det har helt enkelt ikke vært mulig å holde følge med den boomen av interesse som har blomstret i pandemien her på hjemmeplan.

De store vinnerne er selvfølgelig baner som hadde kapasitet. Baner som kunne fylle opp medlemslistene med inntekter som ikke var forventet. Vi ser at effekten er størst der den mest trengtes. Baner som er mer fokusert på greenfee kunne i 2020 gjøre enorme gevinster.

En sak er klar. De store forandringene som Koronaen bidratt med kommer ikke å forsvinne med det første. Et år siden de første nedstengningene er vi fortsatt i samme situasjon. Vi har mer erfaring og kan være mer sikre på at vi ikke må stenge ned igjen.

Et problem som simulatorsenterne har fått slite med hele vinteren. Men for golfbanene til sommeren kan man forvente et enda større trøkk enn i 2020. Ikke bare har vi flere golfere fra starten. Golfen har nå hatt en sesong på seg til å bevise seg som en sikker idrett, og interessen kommer bare til å øke.

Det gjelder nå å være forberedt. Har vi nok ansatte? Har vi kapasitet? En av de største utfordringene i fjor var just dette, og slitasjen på ansatte, både i administrasjon og på banen, var enorm. NGF må ha ros i det hele. De satte kjøpt ned en gruppe som sammen satte opp de regler som vi nå dratt nytte av.

De har også siste halvåret hatt fokus på det som også blir viktig fremover. Nemlig å beholde de nye golferne. Det er selvfølgelig viktig å bruke de ekstra resursene man har nå på en riktig måte. GAF og

NGA kommer selvfølgelig spille en rolle i hvordan vi best skal organisere og nytte boomen. Vi har under flere år vært veldig opptatt med å effektivisere i nedgangstider. Nå må vi sammen finne hvilke element som gjør golfen til en felles møteplass også i fremtiden.

Det er ikke enkelt å drive nettverk for ansatte i golf i Koronatider. I 2020 fikk vi gjennomført noen samlinger med strenge korona tiltak. Det er også derfor vi heller sikter på høsten 2021.

Nyheten at GAF og NGA mesterskapet også slås sammen med PGA er et enormt stort steg til å styrke alle ledd i norsk golf. Golfen i Norge har blitt så mye større i 2020. Men vi kommer også nærmere hverandre.

Man skal være klar over at vi aldri kommer gå tilbake til normalen igjen. Den gamle normalen vi var vant til er borte for alltid. Det meget store interessen for golfen kanskje blir mindre over tid. Men vi kommer aldri tilbake til normalen. Alt etter dette er en ny normal, og vi må anpasse oss til det. 30.000 flere nye golfere eller ikke.

Med vennlig hilsen
Matthias Gullberg
President
GAF – Golf Management Norge

Automatiserer booking og administrasjonsprosessen med nøkkelløs tilgang til golfbiler!

Scan, ride, golf! Med EAGL-appen kan golfspilleren booke, kjøre og betale helt selv.

Med Suzann “Tutta” Pettersen på eiersiden leverer .EAGL nøkkelløs teknologi til golfbiler!

Etter undersøkelser, samarbeid og dialog med flere Nordiske golfklubber er tilbakemeldingene at klubbene ikke har noen gode systemer eller kontroll på hvor mange turer som blir kjørt, hvem som har kjørt, batteri-tid, og hvor lenge bilene er utleid.

Resultatet av dette er tapte inntektsmuligheter, høyere administrasjonskostnad for golfklubbene, og en dårlig løsning for sluttbrukeren (golfspillerne).

EAGL har utviklet en IoT-modul som enkelt installeres i nye eller eksisterende golfbiler som gjør golfbiler nøkkelløse. Gjennom vår app kan golfspillere nå både booke, kjøre og betale.

Vår «scan & ride» funksjon muliggjør også det å skanne en golfbil på stedet uten forhåndsbooking, noe som senker terskelen for bruk og øker utleiefrekvensen. IoT og data fra våre moduler gir golfklubbene full oversikt og administrasjon gjennom EAGL administrasjonssystem.

EARLYBIRD TILBUD!

Bestill EAGL i dag og få gratis IoT-Moduler!
Spar kr. 2500,- per golfbil! Tilbudet er begrenset.

Gå inn på www.eagl.app/earlybird eller send en e-post til contact@eagl.app for å sikre deg tilbudet til din klubb.

EAGL
scan ride golf

INVITASJON TIL ÅRETS GOLFSAMLING!

MIKLAGARD GOLF & HOTEL | 22 – 23. SEPTEMBER 2021

NGA, GAF og PGA inviterer til et felles arrangement med mesterskap for de ulike organisasjonene i tillegg til seminar for NGA og GAF medlemmer. Her blir det gode muligheter for nettverksbygging både på og utenfor golfbanen. Vi håper å se dere på Miklagard!

Program:

22. september

- 10:00 Oppvarming på Miklagard Golfs Driving range
- 11:00 Shotgun start for turneringen på Miklagard Golf
- 20:00 3-retters middag på Miklagard Hotel m/premieutdeling for NGA og GAF mesterskapene

23. September

- 08:00 Frokost på Miklagard Hotel
- 09:00 NGA / GAF seminar på Miklagard m/pausesnacks, kaffe og lunsj
- 09:30 PGA Instruktørmesterskapet runde 2 - EM lag kvalifisering
- 15:00 Seminaret avsluttes / Premieutdeling for PGA mesterskapet

Priser:

NGA/GAF medlemmer: 18 hull på Miklagard, rangebatter, baguette m/drikke kr 750,-
Overnatting på Miklagard Hotel i enkeltrom m/frokost,
3-retters middag og seminar m/lunsj kr 1 750,-
Kun 3-retters middag kr 500,-

PGA instruktører: 36 hull på Miklagard, rangebatter, baguette m/drikke dag 1 kr 950,-
Overnatting i enkeltrom og 3-retters middag kr 1 350,-
Kun 3-retters middag kr 500,-

For påmelding, se websiden til din organisasjon.

For mer informasjon kontakt:

NGA medlemmer

E-post: adm@nga.no / +47 482 31 655

GAF medlemmer

E-post: post@gaf.no / +47 413 42 770

PGA medlemmer

E-post: christian@pganorway.no / +47 928 08 800

Vi har svært god erfaring med å effektivisere driving rangen med roboter. Miklagard GK fikk i vår installert to robot ballplukkere og en stor robot gressklipper tilpasset golf på sin nye driving range.

‘Dette har gitt store besparelser allerede i første driftsår’ sier ansvarlig for driving range Paal Kjelsrud på Miklagard GK.

Ta kontakt for uforpliktende demonstrasjon og tilbud!

Vanning AS
Post@vanning.no
Tlf: +47 64 93 60 60
mob: +47 900 84 923

Effektiviser Driving Range med roboter

ClubCar

– gjør opplevelsen av golf bedre!

CARRYALL FOR ARBEID..

..TEMPO FOR GOLF

Club Car Tempo er solide golfkjøretøy med kompakt kvalitet. Aluminiumschassis har gjort Club Car-bilene rustfrie med lang levetid. Nå har vi noen brukte golfbiler – pris fra kr 30.000,- til kr 38.000,- med garanti. **Club Car Tempo** leveres som 2,4 eller 6 seter. Vi leverer **Trojan batterier** (12V, 8V og 6V).

TF-Sport AS

www.tfsport.no

TF - Sport AS Kontor og lager: Skotselvveien 607, 3330 Skotselv

Post: Skotselvveien 741, 3330 Skotselv - Tlf +47 91 34 61 67 - post@tfsport.no

Hvilke krav gjelder ved bruk av plantevernmidler på golfbaner?

I løpet av 2021 kommer Mattilsynet på tilsyn på golfbaner. Her finner du en oversikt over noen av de viktigste kravene i det norske plantevernmiddelregelverket som du til enhver tid må følge hvis du benytter plantevernmidler. Dette er en god anledning til å sjekke ut at du håndterer plantevernmidler på en lovlig og trygg måte. Du finner mer informasjon på [Mattilsynets nettsider](#).

Av Marit Lilleby Kvarme, Mattilsynet og Karin Juul Hesselsøe, NIBIO

Har du gyldig autorisasjon for å kjøpe og bruke plantevernmidler?

Alle som skal kjøpe eller bruke plantevernmidler må være autorisert. Det er ikke tillatt at du blander sprøytevæsken og deretter overlater sprøyten til en person uten autorisasjon – verken for sprøyting på egen hånd eller under oppsyn. Autorisasjonen må fornyes hvert 10. år. Det er du selv som er ansvarlig for å påse at autorisasjonsperioden ikke er utløpt. Statsforvalteren (tidligere Fylkesmannen) har oversikt over kurstilbudet i fylkene. Det finnes også et [nettbasert autorisasjonskurs](#) hos Mattilsynet for de som skal fornye godkjenningen sin.

Integrert plantevern og krav til journalføring

Integrert plantevern (IPV) er kort sagt å ta i bruk alle teknikker og metoder som lar seg forene for å holde mengden skadegjørere under det nivået som gir økonomisk skade. Integrert plantevern bygger på [åtte prinsipper](#):

1. Preventive tiltak
2. Overvåkning
3. Beslutningsgrunnlag
4. Ikke-kjemiske metoder
5. Valg av plantevernmiddel
6. Redusert bruk av plantevernmidler
7. Anti-resistens strategier
8. Evaluering

Som bruker av yrkespreparater skal du sette seg inn i og anvende disse generelle prinsippene for integrert plantevern. Her er kjemisk plantevern bare ett av mange tiltak for å redusere bestanden av en skadegjører, enten det dreier seg om skadedyr, sjukdom eller ugras.

Illustrasjon: NIBIO

Vær spesielt oppmerksom på å bruke resistente arter og sorter av gress som er tilpasset et tøft vinterklima, og sørg for rikelig med lys og luft og en god balanse i næring og vann til gresset. Når det gjelder bruk av kjemiske plantevernmidler på golfbaner, er det især bruken av soppmidler om høsten mot overvintringssykdommer på greens, som kan gi negative miljøeffekt på vannlevende organismer like ved golfbanen. Du kan lese mer om dette i IPV-veilederen om gras til golfbaner på [NIBIO sine nettsider](#).

Det er krav om at du fører journal hvor det fremgår hvilke vurderinger du har gjort i forhold til integrert plantevern. Videre skal du notere hvilke prinsipper du har anvendt og en begrunnelse for valgene som er tatt. Journalføringen kan skje på pc/nettbrett, i notatbok eller tilsvarende. Norsk Landbruksrådgiving har utarbeidet en [mal for journal](#) for integrert plantevern som også kan benyttes på golfbaner.

Vern av vannmiljø og krav til journalføring

For å hindre forurensning av vannforekomster i nærheten av der du sprøyter er det krav om at du gjennomfører tiltak og fører journal over disse. Eksempler på slike tiltak kan være:

- Å velge plantevernmidler som ikke er klassifisert som farlige for vannmiljøer.
- Å bruke utstyr som gjør at plantevernmidlet havner der det skal virke, f.eks. ved hjelp av utstyr som gir mindre avdrift, å bruke håndholdt utstyr på deler av arealet eller å stenge deler av sprøyta slik at ikke omkringliggende arealer behandles.
- Å ha buffersoner som er større en tre meter til vannforekomster, f.eks. til bekker/grøfter og til små og store dammer i golfanlegget.
- Å begrense bruken av plantevernmidler i områder der de lett kan forsvinne ned i jorda ved drenering gjennom porøst dekke eller renne av (f.eks. langs veier) mot vannforekomster eller kloakksystem.

For å redusere risikoen for forurensning av vannforekomster er det forbudt å sprøyte nærmere enn 3 meter fra overflatevann, herunder også vannhindre på golfbaner. Dette er en generell regel som gjelder alle plantevernmidler. For plantevernmidler som i tillegg er spesielt giftige for livet i vann, er sikkerhetssonen til vann spesifisert på etiketten. Denne sikkerhetssonen skal du alltid overholde.

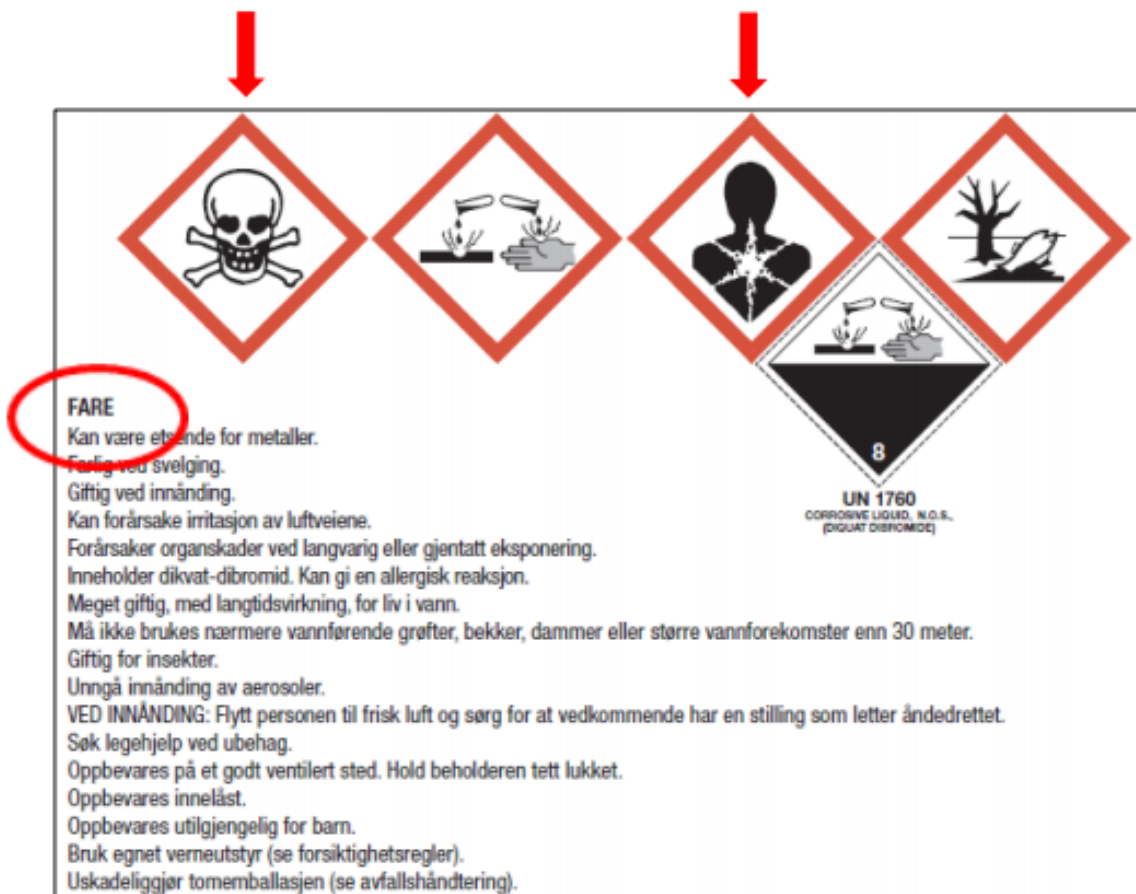
Dersom du bruker avdriftsreducerende dyser kan du for enkelte preparater sprøyte nærmere overflatevann hvis dette er oppført på etiketten og du overholder kriterier som er satt. Les mer om dette i veilederen «Tiltak som gir avdriftsreduksjon ved bruk av plantevernmidler». Veilederen er publisert på [Mattilsynets nettsider](#).

Plantevernmidler skal være godkjente

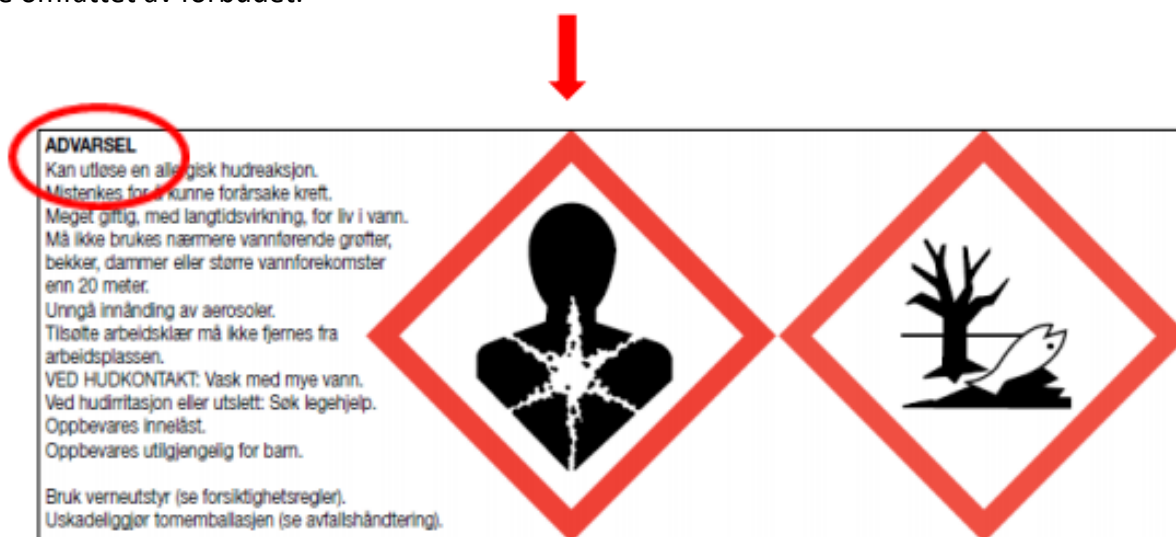
Alle plantevernmidler skal være godkjent av Mattilsynet før de kan brukes i Norge. Etiketten skal alltid være skrevet på norsk og det er påbudt å følge den. Det er ikke tillatt å importere plantevernmidler til bruk i egen virksomhet. Plantevernmidler er godkjent med de forutsetninger som er oppført på etiketten, både når det gjelder i hvilke kulturer de er godkjent å bruke, tidspunkt for behandling, antall behandlinger, avstandskrav til vann, bruk av verneutstyr m.v. Preparater merket med «godkjent til gras i grøntanlegg» er for eksempel tillatt på golfbaner, mens preparater merket med «godkjent i gjenlegg av gras» ikke er tillatt da disse er beregnet på gress til fôrproduksjon. Du kan med andre ord ikke bruke preparater godkjent i korn/fôr ved sprøyting på en golfbane, og heller ikke ta med deg plantevernmidler hjem fra ferie i utlandet eller bestille plantevernmidler fra en utenlandsk nettbutikk. Oversikt over godkjente plantevernmidler finnes på [Mattilsynets nettsider](#).

Hvilke plantevernmidler kan benyttes?

Spredning av plantevernmidler med farebetegnelsen «Giftig» eller «Meget giftig», plantevernmidler merket som «Akutt giftig», og plantevernmidler merket med «Kronisk helsefare» sammen med varselordet «Fare», er forbudt på beplantninger som grenser mot offentlige veier eller private hager og i parker eller andre offentlig tilgjengelige områder. Dette gjelder uavhengig av tid på døgnet det sprøytes og antall personer som oppholder seg på området.

Dersom farepiktogrammet kronisk helsefare er kombinert med varselordet ADVARSEL er preparatet ikke omfattet av forbudet.

Krav til kunngjøring og merking ved bruk av plantevernmidler

Hvis du sprøyter på arealer som er åpne for allmenn ferdsel, har du plikt til å informere offentligheten om dette. Areal som er behandlet med plantevernmidler skal merkes med plakater i samsvar med [Mattilsynets mal](#). Det samme gjelder veier eller stier som fører inn i arealet. Plakatene skal stå i minimum syv dager fra sprøytetidspunktet, og fjernes senest tre uker etter avsluttet spredning, med mindre det angis en annen frist på plantevernmiddelets etikett.

Biostimulanter

Enkelte stoffer har både virkning som gjødsel/biostimulant og som plantevernmiddel. Det er bare gjødsel/biostimulanter, som også er godkjent som plantevernmiddel, som kan brukes for å bekjempe skadegjørere. Et produkt som brukes forebyggende for å verne mot sykdommer er et plantevernmiddel og skal være godkjent for dette formålet.

Funksjonstesting og egenkontroll av spredeutstyr

Yrkesmessig bruk av plantevernmidler skal skje med spredeutstyr som er funksjonstestet. Det er krav om at du tester spredeutstyret minst hvert 3 år dersom bomlengden på sprøyta er over 3 meter og minst hvert 5. år dersom bomlengden er under 3 meter. I tillegg bør du også gjennomføre en egenkontroll av spredeutstyret i forkant av hver sesong for å kontrollere at dyser, pakninger osv. ikke har blitt ødelagt i løpet av vinteren. Ryggbåret og håndholdt spredeutstyr er unntatt fra kravet om funksjonstest, men har i stedet krav om egentest. På [Mattilsynets nettside](#) finner du skjemaer du kan benytte for å dokumentere at egenkontrollen er gjennomført.

Bruk av plantevernmidler på golfbaner og krav til sprøytejournal

I tillegg til journalføring av integrert plantevern og beskyttelse av vannmiljø er det krav om å føre sprøytejournal. Sprøytejournalen skal inneholde opplysninger om navn på plantevernmiddelet som er brukt, tidspunkt for sprøyting, benyttet dose samt hvilket område og hvilken vekst som er behandlet. Sprøytejournalen skal oppbevares i minst tre år. Eksempel på sprøytejournal finnes på [Mattilsynets nettsider](#).

Lagring av plantevernmidler

Husk å oppbevare yrkespreparater i avlåst skap/rom, merket med giftmerke og ordet «GIFT». Oppbevaringsplassen skal være ventilert til friluft hvis det fremkommer på etiketten eller sikkerhetsdatabladet til plantevernmiddelet at dette er et krav og åpne pakninger skal oppbevares i lukket og tett beholder. Det må ikke oppbevares andre ting enn plantevernmidler og eventuelt andre kjemikalier i skapet/rommet.

Nyttige lenker

Veileder til plantevernmiddelforskriften:

https://www.mattilsynet.no/planter_og_dyrking/plantevernmidler/bruk_av_plantevernmidler/?subTopic=201&s=veiledere

IPV-veileder om gras til golfbaner: <https://www.nibio.no/tema/plantehelse/integrert-plantevern/ipv-veiledere-for-viktige-kulturer-2>

Mal for IPV-journal og vannjournal: <https://www.nlr.no/nyhetsarkiv/2016/plantevernjournal/>

Mal for sprøytejournal og advarselsplakat:

https://www.mattilsynet.no/planter_og_dyrking/plantevernmidler/bruk_av_plantevernmidler/#publikasjoner

STERF – om IPM: <http://www.sterf.org/no/faktablad-ipm/om-ipm>

Tiltak som gir avdriftsreduksjon ved bruk av plantevernmidler (veileder):

https://www.mattilsynet.no/planter_og_dyrking/plantevernmidler/bruk_av_plantevernmidler/?subTopic=201&s=veiledere

Spreader Kampanje

Spreader Kampanje

702/752 Series Electric
and IC Spreader

Kjøp 4 få 1 gratis

900/950 Series Electric,
IC and SAM Spreader

Kjøp 4 få 1 gratis

551/700/751 Series
Block Rotors

Kjøp 4 få 1 gratis

Kampanjen fra
1. Mars to 30. Juni 2021

➤ INTRODUCING
**WIDEST RANGE
OF THROW IN A
SINGLE ROTOR**

- Consistent rotation time
- One stator for any nozzle
- Find out more at rainbird.com/golf

Tilbudet er tilgjengelig fra 1. mars til 30. juni 2021. Gyldig ved kjøp av fire spredder i samme serie mens lager er tilgjengelig. Bare med standard dyser. Tilbudet kan ikke kombineres med noen annen kampanje.

© Registered trademark of Rain Bird Corporation

© 2020 Rain Bird Corporation 12/20

For bestilling kontakt
lars@s48.no | tel 95896689
serhat@s48.no | tel 95896688
www.s48.no

... Lykke til!

Hvorfor ikke bare leie en lift og en høytrykkspyler med varmtvann - og mye annet du trenger!

Livet er en lek med riktig verktøy

Når du er lei av båtpuss kan du begynne i hagen. Lykke til!

www.edh.no

AVSPENNINGSMIDDEL

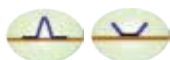
-gjør forskjellen!

*Tenker du at avspenningsmiddel
kun er for tørre flekker?*

Tenk igjen!

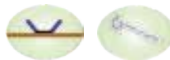
VANN ER NØDVENDIG FOR
BÅDE DEG OG GRESSET.
BRUK AVSPENNINGSMIDDEL!

Aquatrals
AQUEDUCT
SOIL SURFACTANT

Aqueduct er et avspenningsmiddel som brukes når man har akutte problemer med tørkeskader eller drenering. Perfekt for bruk på onduleringer og bunkerkanter.

Dispatch
DISPATCH
Soil Surfactant

Ett billig avspenningsmiddel for bruk på fairway, tee og green. Dispatch gjør at vannet lettere gjennomtrenger profilen, som i sin tur fører til mindre behov for vanning og gir en bedre turf. Effekten blir en tørrere og fastere overflate.

Aquatrals
PRIMER select
Soil Surfactant

Primer Select har vært i markedet i mange år og generert gode resultater. Primer Select er et bra avspenningsmiddel som får vannet til fordel seg jevnt i profilen. Perfekt for Tunrapp og eldre jordgreener.

Revolution
Revolution
Soil Surfactant

Revolution, navnet taler for seg selv. Revolution er det avspenningsmiddelet som gir deg muligheter i å lykkes! Den unike kombinasjonen av å kunne binde vann sidelengs og lede bort overflødig vann i greenen, gjør dette avspenningsmiddelet til et av markedets absolutte beste.

Revolution er patentert og det finnes ingen kopier!

PGM

www.pgm.no

Kontor: 66 81 33 00 Thomas 950 51 576

Du kan også annonsere i Gressforum!

**Ta kontakt med oss
for å gjøre en avtale.**

**Kontakt oss på
adm@nga.no**

**Arbeidsklær,
logoklær og
vernesko**

til konkurransedyktige priser!

tlf.: 456 00 115

**20%
Rabatt til
klubb
medlemmer**

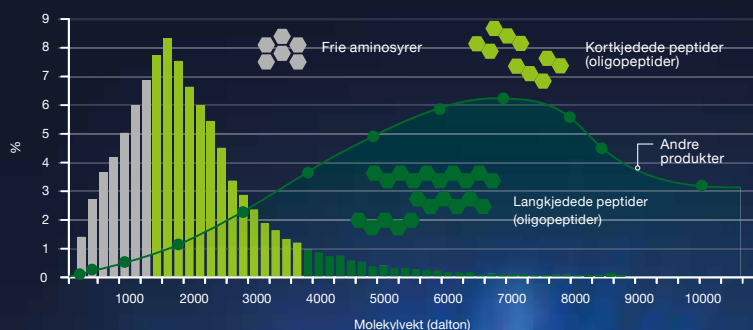
ezzenza

ARBEIDSKLÆR

ezzenza.no

Naturlig boost og en bedre start med Hicure.®

Balansert vekst, større tetthet og forbedret farge.

Kortkjedede peptider

Tas lett opp i bladet.

Langkjedede peptider

Bidrar til opptak i bladet.
Langtidskilde av aminosyrer,
fungerer i tillegg som
reserve i jorden.

62%

naturlige aminosyrer
og peptider

18

ulike
aminosyrer

Høy

mengde prolin, glycin
og glutaminsyre

11,5%

mengde
nitrogen

syngenta®

Syngenta UK Ltd. Registrert i England, nr 849037. CPC4, Capital Park, Fulbourn, Cambridge, CB21 5XE. E-post: golf.syngenta@syngenta.com web: www.greencast.se

Hicure® er en registrert merkevare som tilhører Syngenta eller et av deres datterselskap. Øvrige merkevarer tilhører respektive rettighetshavere. Les alltid etiketten og produktinformasjonen før bruk. For mer informasjon, inkludert brukerveiledninger, se www.greencast.co.uk © Syngenta mars 2020. Distribueres i Norge av Indigrow AB og Felleskjøpet Indigrow AB Tlf: +46 014324850 Epost: hakane@indigrow.com Web: www.indigrow.com Felleskjøpet Tlf: +47 464 17 909 Epost: espen.bergmann@felleskjopet.no Web: www.felleskjopet.no

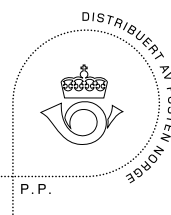
TM

B

Returadresse:

Norwegian Greekeepers Association
CO/ Norges Golf forbund
Vesthellinga 18
1727 Sarpsborg

NORGE

G A R I A
UTILITY VEHICLES

A UTILITY VEHICLE FOR THE FUTURE

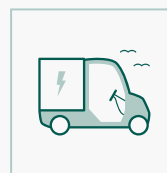
E-mobility Your Way

Hako Ground & Garden AS har importen av Garia Utility kjøretøy. Disse elektriske arbeidsbilene er ikke bare komfortable og ro-buste, men gir også en ekte "bilfølelse", ekte kjøre glede og lite motorstøy. De er kollisjonstestede og har et romslig, trygt og moderne kjøremiljø.

Kjøretøyene er 100% elektrisk drevne og har en rekkevidde mellom 40-200 km per lading. Velg mellom Park eller City versjon, kort eller langt chassis, det er også mange konfigurasjonsalternativer.

Utviklet for å dekke dine transportbehov innen kommuner, hager/parker, borettslag, kirkegårder, idrettsanlegg, fornøylesparker, campingplasser og andre grønne områder, intern transport i fabrikker og «last mile levering».

Garia Utility produseres i Danmark og er bygget for det nordiske klimaet.

100%
ELECTRIC

ROAD
LEGAL

NARROW
SPACES

Hako Ground & Garden AS
Lindebergveien 5 2016 Frogner
Tel: 2290 7760
info@hako.no

Sven Erik Nygaard
Tel: 4684 6399
sven-erik.nygaard@hako.no

gariautility.com